

Regio West-Brabant

Begroting

Ontwerp vastgesteld door het strategisch beraad 13 april 2022

2023

Voorwoord voorzitter

Welkom bij Regio West-Brabant!
In dit samenwerkingsverband zetten we ons als 16 gemeenten in voor een economisch krachtige regio. Dat doen we voor het behoud van werk en welvaart van ruim 700.000 West-Brabanders. Dat we dat samen moeten doen is een uitgemaakte zaak. Wist u bijvoorbeeld dat (veel) meer dan de helft van de inwoners van uw gemeente buiten de eigen gemeente werkt? Behoud of groei is geen gegeven. Dat kun je in deze uitdagende tijden zeker wel stellen. Denk aan de noodzakelijke energietransitie en circulariteit van grondstoffen. Naast opgaven liggen er gelukkig ook volop kansen.

TRIPLE HELIX

Met onze partners uit het onderwijs en bedrijfsleven bepalen we de strategische economische agenda voor West-Brabant. Verbinden, verslimmen en verduurzamen zijn de strategieën waarlangs we de West-Brabantse economie versterken.

Dit doen we als triplehelixpartners concreet in de uitvoeringsprogramma's voor de vier topsectoren in onze regio: Logistiek, Hightech Maintenance, Agrofood/Biobased en Creatieve Dienstverlening. Daarnaast werken we themagericht samen aan bijvoorbeeld digitalisering.

GEMEENTEN WERKEN AAN EEN STERK VESTIGINGSKLIMAAT

Vanuit onze publieke taken scheppen we als overheden de randvoorwaarden voor een toekomstbestendige economie. Zodat bedrijven zich graag vestigen in West-Brabant of daar hun activiteiten uitbreiden. Het Actieprogramma RWB 2019-2023 is ingestoken vanuit vier pijlers: Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte. Voor veel opgaven liggen er nu concrete aanpakken. De tendens is dat we steeds meer gebiedsgerichte en integraal werken. Waarbij we strategische keuzes op West-Brabantse schaal maken en uitvoering op kleinere (of grotere) schaal plaatsvindt. Meerschallig samenwerken is het nieuwe adagium.

AMBITIE

Plannen liggen klaar en vanuit Europa en het Rijk ligt er veel geld op de plank. Het gaat om miljoenen die beschikbaar zijn voor West-Brabant. Daarmee kunnen we onze economie een stevige impuls geven. Dat vereist op voorhand inzet van ons als gemeenten, in capaciteit en in financiën. Ik hoop van harte dat we hier samen voor gaan staan. In het belang van deze en komende generaties West-Brabanders.

Paul Depla, voorzitter RWB

Voorwoord directeur-secretaris

Samen werken we aan een krachtige regio! Met het Actieprogramma RWB 2019-2023 hebben we een gezamenlijk beeld ontwikkeld op opgaven zoals Vitaal Buitengebied, Sterke Steden, Human Capital, Mobiliteit. Als RWB ondersteunen wij de gemeenten en gebiedsallianties bij de daadwerkelijke realisatie van de gezamenlijke agenda. In de afgelopen bestuursperiode is veel voortgang geboekt. Naar de toekomst toe zien we een aantal kansen en aandachtspunten. Zo constateren we dat de inhoudelijke vraagstukken steeds complexer worden en vragen om flexibele, meerschallige samenwerking.

THEMATISCHE EN GEBIEDSGERICHTE SAMENWERKING

Samen bouwen we door op het Actieprogramma 2019–2023. We zien de behoefte om strategische vraagstukken nog integraler op te pakken over de pijlers heen, zoals bij Logistiek, Plantbased en het Human Capital vraagstuk. De inhoudelijke agenda met de Economic Board West-Brabant en REWIN op transitie zoals Circulair, Digitalisering en Talent wordt

verder versterkt. Daarbij kijken we scherp naar welke rol de overheid daarin vanuit de randvoorwaardelijke sfeer kan vervullen.

Voor de colleges is er de opgave om eigen, inhoudelijke accenten te zetten binnen de strategische regionale samenwerking. Met de gemeenten brengen wij in beeld waar men extra inzet wil leveren vanuit de verbinding met de eigen lokale agenda.

Er worden per inhoudelijke opgave steeds vaker allianties gevormd om te komen tot thematische of gebiedsgerichte uitvoering. Met een belangrijke voortrekkersrol van een aantal inhoudelijke regiegemeenten. Flexibiliteit is het uitgangspunt, ook over de ‘regionale grenzen’ heen. RWB is de schakelbox en biedt het platform voor ontmoeting, strategische agendering, belangenbehartiging en jaagt soms thema’s aan.

OPGAVE MEERSCHALIGE SAMENWERKING

Als er iets duidelijk geworden is in de afgelopen jaren dan is het dat verandering een constante is binnen de regionale samenwerking. We werken samen op verschillende schaalniveaus in steeds

wisselende samenstellingen. Het managen van deze complexiteit vraagt flexibiliteit, focus en duidelijke keuzes van de deelnemende gemeenten. Zeker als het gaat om de vertaling van bestuurlijke ambities naar daadwerkelijke uitvoering.

Het programmabureau RWB faciliteert dat vanuit haar rollen, zoals toegelicht in deze begroting. Dat alles natuurlijk passend binnen het vastgesteld financieel kader. Een uitdaging, maar vooral een grote kans voor deze krachtige regio!

Foto: Marcel Otterspeer

Erik Kiers, directeur-secretaris RWB

Inhoud

Programma Algemeen

→

8

1. Algemene inzet op inhoud, bestuur en organisatie

9
2. Regionale fondsen en subsidies

9
3. Lobby/Public Affairs

9
4. Strategische communicatie

10

Programma Strategische Agenda

→

11

Deelprogramma Economie

→

12

1. Circulaire Economie

13
2. Toekomstbestendige bedrijventerreinen

13
3. Logistiek

13
4. Vrijtijdseconomie (VTE)

14

Deelprogramma Arbeidsmarkt

→

15

1. Human Capitalstrategie

16
2. West-Brabant werkt met talent

16

Deelprogramma Mobiliteit

→

18

1. Gebiedsaanpakken

19
2. Regionaal MeerjarenProgramma

20
3. Gedeelde Mobiliteit/ov-concessie

21
4. Verkeersveiligheid

22
5. Digitalisering

22

Deelprogramma Ruimte

→

24

1. Sterke en aantrekkelijke stedelijke as

25
2. Vitaal buitengebied

25
3. Plantbased Hub

26

Totaal Primaire Taken

→

27

Uitvoeringsgerichte Taken

→

28

Paragrafen

→

37

Leeswijzer

OPBOUW BEGROTING

In de RWB-samenwerking staat het realiseren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat centraal. Onze ‘primaire taken’ zijn daarop gericht. Deels zijn deze ondersteunend van aard. In het programma ‘Algemeen’ worden de activiteiten op het gebied van organisatie, lobby, communicatie en subsidies toegelicht. Het inhoudelijke programma *Strategische Agenda* volgt hierna.

In 2019 stelde het algemeen bestuur van RWB het Actieprogramma RWB 2019-2023 ‘Werken aan een krachtige regio’ vast. Daarin staan de opgaven vanuit de vier pijlers Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte beschreven. In de jaarlijkse begrotingen concretiseerden we deze opgaven naar doelen en activiteiten. Daarbij speelden we in op nieuwe ontwikkelingen. Ook in deze begroting doen we dat. We hebben een aantal opgaven geschrapt, samengevoegd of anders georganiseerd. Tegelijkertijd zien we een aantal onderwerpen en thema’s waaraan we verdergaand integraal moeten werken: Logistiek, Plantbased

Hub, Digitalisering. Vooralsnog hebben we deze bij de meest relevante pijlers ondergebracht. Hiermee sorteren we voor op de doorontwikkeling van het Actieprogramma 2019-2023 naar een Actieprogramma 2023-2027. Dit vervolgprogramma bereiden we later in dit jaar voor en bieden we in het voorjaar 2023 aan de raden aan.

Na de primaire taken komen de ‘Uitvoeringsgerichte Taken’ aan bod. Vanwege inhoudelijke raakvlakken met onze agenda of uit praktische overwegingen worden onder de vlag van RWB activiteiten uitgevoerd op het gebied van kleinschalig collectief vervoer (KCV-‘Deeltaxi’), regioarcheologie en personele mobiliteit (‘Mobiliteitscentrum’-MBC). Dat doen we op verzoek van (een deel van) de 16 gemeenten (KCV en regioarcheologie) of ook voor gemeenten buiten de regio en andere organisaties (MBC). Tot medio 2022 voert RWB het beheer en onderhoud van de West-Brabantse recreatieve routes uit. In deze begroting anticiperen we op de overdracht van deze uitvoeringsgerichte taak aan Visit Brabant. Deze organisatie doet dit onderhoud en beheer al voor de andere Brabantse regio’s.

VAN ACTIVITEITEN NAAR ROLLEN

In en buiten de regio is sprake van wisselende maatschappelijke, technologische, bestuurlijke ontwikkelingen en uitdagingen. Het is belangrijk dat de regionale samenwerking meebeweegt en hier bij voorkeur op anticipeert. Dit vereist een flexibele ondersteunende organisatie. Daarom werkt de ambtelijke RWB-organisatie vanuit rollen. In elk programma illustreren enkele voorbeelden de inzet op deze rollen.

Kennisdeling: het stimuleren en begeleiden van regionale kennisdeling. En het vergroten van kennis op verschillende pijlers en opgaven. Deze rol kent een nauwe verbinding met de rol van secretaris.

Strategisch advies: signaleren van relevante ontwikkelingen. Gevraagd en ongevraagd adviseren over deze ontwikkelingen richting RWB-bestuur. Het initiëren van de strategische agenda.

Secretaris: het organiseren en coördineren van regionale overleggen. Bewaken van de samenhang tussen de

Leeswijzer

pijlers. Inzicht bieden in wat er regionaal politiek en bestuurlijk speelt. Deze rol is van groot belang voor de overige rollen van RWB-programmabureau.

Programma/project/proces coördinatie: realiseren van concrete doelstellingen aan de hand van een programma, project of proces. Hierbij is sprake van een duidelijk begin en eind, met een concreet resultaat. Deze doelstellingen komen altijd voort uit een opdracht van het RWB-bestuur.

Subsidie/Lobby: bijdragen aan de realisatie van concrete resultaten, passend bij het Actieprogramma. Voorbeelden hiervan: het binnenhalen van een subsidie, het gericht beïnvloeden van besluitvorming bij de provincie Noord-Brabant (PNB), het Rijk. De rol van RWB is vooral de coördinatie van lobbyinspanningen.

Belangenbehartiging: continu onder de aandacht brengen van RWB-belangen bij belangrijke stakeholders. Dit vereist deelname aan reguliere overleggen bij stakeholders. Niet alleen voorafgaand aan besluitvorming (lobby), maar ook in de opvolging daarvan.

BESTUURLIJKE SAMENWERKING

Gemeentelijke bestuurders dragen actief bij aan de realisatie van hun ambities via RWB.

Algemeen bestuur RWB: de 16 deelnemers vaardigen een collegelid af. Stelt inhoudelijke en financiële kaders vast.

Strategisch beraad: bestaat uit voorzitters van de vier commissies van advies, de bestuurlijke boegbeelden van de topsectoren in West-Brabant, voorzitter (burgemeester van Breda) en vicevoorzitter, tevens portefeuillehouder Middelen, Organisatie en Strategie. Inhoudelijke afstemming en dagelijks bestuur.

Commissie van advies: hierin werken de portefeuillehouders van de 16 gemeenten per pijler aan de uitvoering van het Actieprogramma. Op overstijgende thema's komen vaak meerdere commissies bijeen.

Kopgroepen: bestuurders werken in kleiner verband opgaven uit en sturen activiteiten aan.

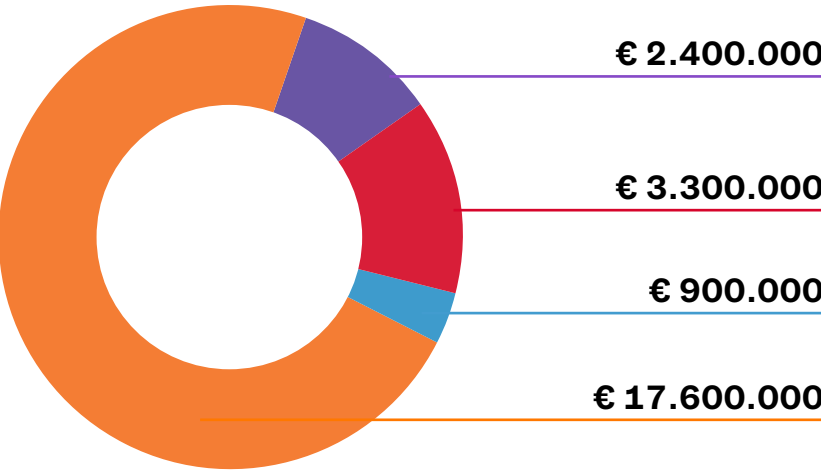
Economic Board West-Brabant: triplehelix samengesteld orgaan dat, na consultatie van de achterbannen, de Economische Agenda voor West-Brabant vaststelt.

Stuurgroepen: triplehelix samengesteld, voeren uitvoeringsprogramma's speerpuntsectoren (Agrofood/Biobased, Hightech Maintenance, Logistiek en Creatieve Dienstverlening) uit.

Leeswijzer

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

In de begroting van RWB gaat zo’n € 24,2 miljoen om (2023). Circa € 17,6 heeft te maken met de uitvoeringsgerichte taken. De gemeenten en organisaties die diensten afnemen betalen in de regel naar rato van de geleverde producten. Voor € 2,4 miljoen functioneert RWB als doorgeefluik. Het betreft de reguliere bijdrage van gemeenten aan de N.V. REWIN. REWIN voert van dit geld diverse programma’s uit. Voor de kerntaak van RWB (€ 3,3 miljoen) wordt het grootste deel gedragen de 16 gemeenten € 3,1 miljoen. Het restant van de baten en lasten heeft te maken met de subsidiestromen.

■ Kerntaken ■ Subsidies ■ Uitvoeringsgerichte taken ■ N.V. REWIN

In 2022 hanteerden we op verzoek van de gemeenten de 0-lijn. De gemeentelijke bijdrage aan onze apparaatskosten werd bevroren. Omdat onze kosten wel stegen betekende de 0-lijn een bezuiniging van ca. € 60.000. In 2023 mogen we de geplande uitgaven in 2022 indexeren met de (verwachte) loon- en prijsstijgingen. Het bedrag dat gemeenten per inwoner betalen is daardoor iets hoger dan in 2022. Het algemeen bestuur ging eind 2021 akkoord met extra bijdragen voor REWIN. Met dit geld (€ 210.000) kan REWIN de programma’s op Creatieve Dienstverlening en Start-upondersteuning structureel voortzetten. Daarnaast zijn in 2023 de uitgaven voor kleinschalig collectief vervoer eenmalig met € 200.000 verhoogd in verband met een nieuwe aanbesteding van het vervoerscontract. Met de uitwerking van vastgestelde kadernota in deze begroting voldoen we aan de door de raden vastgestelde richtlijnen voor de ‘Verbonden Partijen’.

Algemeen

Foto: Kees Winkelman

ROLLEN

Secretaris

Algemeen bestuur,
het strategisch beraad.

Kennisdeling

Door netwerkbijeenkomsten,
webinars en themacafés.

Strategisch advies

Signaleren en vertalen kansen op
niveau provincies, Rijk en Europa.

Programma-/ procescoördinatie

Organiseren capaciteit en
betrokkenheid gemeenten bij
opgaven, dynamisch uitvoerings-
programma verder inrichten.

Subsidie/lobby

organiseren voor RWB-speerpunten.

Belangenbehartiging

Deelname overlegstructuren
partners, bv. provincie NB,
regionetwerken, etc.

Inleiding

Een aantal opgaven is relevant voor alle programma's of gericht op de organisatie. Deze vinden hun plek in het programma 'Algemeen'.

Daarnaast geeft dit programma uitvoering aan het instrumentarium om de realisatiekracht van de regio te vergroten. Het gaat dan bijvoorbeeld om sturing op de strategische agenda, de fondsen- en subsidiewerving en het professionaliseren van de organisatie die dit faciliteert.

Algemeen

	1. Algemene inzet op inhoud, bestuur en organisatie	2. Regionale fondsen en subsidies	3. Lobby/ Public Affairs
DOEL	RWB functioneert als een flexibele netwerkorganisatie, die resultaat- en opgavengericht werkt en financieel in control is.	Creëren en binnenhalen van financiële middelen ter ondersteuning van het regionaal economisch ontwikkelsysteem.	West-Brabant coördineert lobby-gerelateerde activiteiten op basis van het Actieprogramma RWB 2019–2023 (en verder) en op de kansen en ontwikkelingen die binnen dit kader passen.
ACTIVITEITEN	- Periodieke evaluatie en bijstelling - Voorbereiden Actieprogramma 2023 - 2027. - Voorbereiding gewijzigde WGR, actief betrekken raden - Algemene strategische advisering. - Ondersteuning strategisch beraad en algemeen bestuur. - Versterken van procesmatig en programmatisch werken. - Optimaliseren bedrijfsvoering en verdere beschrijving processen. - Competentieontwikkeling medewerkers.	- RWB beheert het Onderzoek & Ontwikkelfonds (O&O-fonds). - Inzet op een dynamische investeringsagenda gekoppeld aan het actieprogramma RWB en de samenwerkingsagenda met de provincie. Cofinanciering-/ Investeringsfonds. - Organiseert op verdere subsidie-mogelijkheden en financieringsvraagstukken, bijvoorbeeld in relatie tot de middelen uit het regeerakkoord. Inzet is een nieuwe Regiodeal voor West-Brabant.	- RWB voert een lobbyagenda op basis van monitoring van ontwikkelingen en formuleert indien nodig een lobbystrategie op de relevante onderwerpen. - RWB maakt daarbij gebruik van het lobbynetwerk dat in de regio aanwezig is. - Met de gemeenten wordt actief ingezet op relatiebeheer, belangenbehartiging en verdere professionalisering van de regionale lobby. - RWB faciliteert op verzoek de samenwerkende overheden op specifieke onderwerpen, zoals veiligheid goederenvervoer over spoor.

Algemeen

4. Strategische communicatie

DOEL

- Een systematische lange termijn aanpak van het totaal aan gedrag en communicatie inspanningen van RWB, gericht op het bereiken van een positieve uitgangspositie bij de diverse stakeholders.

Begroting baten en lasten Algemeen 2023

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	1.370	1.061	883
Lasten	1.040	1.102	915

"Met het Onderzoek & Ontwikkelfonds van Regio West-Brabant jagen we innovatie aan, ontwikkelen en initiëren we projecten die goed zijn voor West-Brabant. Hiermee zetten we de regio op de kaart."

Steven Adriaansen, vice-voorzitter RWB en portefeuillehouder Middelen, Organisatie en Strategie

Overhead

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	1.145	1.142	1.202
Lasten	1.499	1.374	1.445

De overheadkosten zijn aanzienlijk doordat alle functies die bijdragen aan management, secretariaat en communicatie volledig als overhead geboekt moeten worden. De bijdragen die deze functies leveren aan de inhoudelijke opgaven (ca. 1.000 uur) en de bijbehorende kosten zijn hierdoor niet in beeld bij die opgaven.

ACTIVITEITEN

- Adviseren, (online) faciliteren en ondersteunen van verantwoordelijke projecteigenaren.
- Analyses van de omgeving en stakeholders (factor C).
- Uitvoeren, houden van interviews en opstellen van aantrekkelijke artikelen (content) met kernboodschap gericht op tijdige, juiste en herkenbare communicatie in ons netwerk.
- Ontwikkeling aantrekkelijke en effectieve communicatie rondom evenementen.
- Bevorderen kernwaarden en communicatieve houding, met focus op online.

Programma Strategische Agenda

Regio West-Brabant
economisch
sterk door vernieuwing

Regio West-Brabant
aan het werk

Regio West-Brabant
is bereikbaar

Regio West-Brabant
ruimte
voor sterke steden
en vitaal platteland

Economie

ROLLEN

Secretaris

Commissie van advies Economie en verschillende kopgroepen.

Kennisdeling

Monitoren economische ontwikkeling, organiseren platform voor kennisdeling.

Strategisch advies

Commissie van advies Economie, strategische inzet ten behoeve van regionale projecten.

Programma-/procescoördinatie

Samenbrengen van relevante partners voor projecten of subsidie-aanvragen, initiëren en coördineren van processen.

Lobby

Kansen benutten op basis van een gezamenlijk en samenhangend programma, gericht op economische ontwikkeling, dat 'landt' bij relevante partners zoals provincie en Rijk.

Belangenbehartiging

RWB brengt belangen in bij partners in de regio, de provincie en het Rijk. Zo maken we massa en worden de belangen van de regio positief meegewogen.

Inleiding

Vier opgaven staan in dit programma centraal: circulaire economie, toekomstbestendige bedrijventerreinen, logistiek en vrijetijdseconomie.

De Economic Board West-Brabant, waar overheden, onderwijs-, kennisinstituten en bedrijfsleven samenwerken, bepaalt de economische agenda voor West-Brabant.

Samen met de partners creëren we regionaal economische netwerken (ecosystemen): sterke netwerken en verbindingen. Die zijn met name nodig in de topsectoren die de West-Brabantse economie kenmerken: Logistiek, Agrofood/Biobased, HighTech Maintenance. De vierde topsector, Creatieve Dienstverlening speelt een belangrijke rol bij de vernieuwing.

Nieuwe verbindingen, verslimming en vergroening zijn nodig voor een toekomstbestendige economie. Triplehelix wordt daaraan gewerkt in stuurgroepen. NV REWIN faciliteert de Economic Board en de stuurgroepen. Onze voorwaarden-scheppende overheidsrol bij de realisatie van doelstellingen zit vooral in het ondersteunen, financieren, faciliteren, lobbyen en verbinden. Daarnaast richten we ons op enkele inhoudelijke thema's.

Economie

1. Circulaire economie

DOEL

- West-Brabant topregio in circulariteit.
- Omschakeling naar biobased economie.
- Meer investeringen in circulaire economie.
- Industriële symbiose.
- Gemeenten als launching customer voor circulaire producten.

2. Toekomstbestendige bedrijventerreinen

- Juiste bedrijf op de juiste plek.
- Kwalitatief gestuurde ontwikkelruimte voor sterke ketens en netwerken tussen sectoren en voor lokaal (gebonden) mkb.
- Toekomstbestendige bedrijventerreinen (duurzaam, bereikbaar, gericht op vernieuwend ondernemerschap).

3. Logistiek

- West-Brabant onderscheidend als duurzame, slimme logistieke regio.
- Met ons vestigingsklimaat faciliteren we de positionering van West-Brabant als duurzame, slimme logistieke regio.

ACTIVITEITEN

- Ondersteunen van projecten en business cases in het publieke domein. Verbinden van lokale kennis en initiatieven aan regionaal schaalniveau.
- Circulariteit bevorderen door in te zetten op gunstige voorwaarden voor regionale industriële symbiose.
- Kennistafel rondom thema's als circulair inkopen.

- Coördinatie uitvoeringsagenda bedrijventerreinen, inclusief samenwerking provincie, gemeenten, REWIN en verbinding met de Regionale InvesteringsAgenda's (RIA's).
- Organiseren strategische, dynamische programmeringsagenda bedrijventerreinen.
- Bieden van platform voor regionale afstemming over bedrijventerreinen.
- Kennisdelen over investeren in toekomstbestendige bedrijventerreinen, gekoppeld aan programma Circulaire Economie.

- De in 2022 gekozen positie en richting vertalen naar randvoorwaarden voor het vestigingsklimaat waarin de logistieke ambitie gerealiseerd kan worden (ruimte, mobiliteit, arbeidsmarkt, economie).

Economie

4. Vrijetijdseconomie

DOEL

- Verbeteren van het leefklimaat in West-Brabant.
- Versterken van de randvoorwaarden voor een sterk economisch vestigingsklimaat.
- Randvoorwaarden voor kwalitatief vrijetijdsaanbod verbeteren.
- Innovatie in de vrijetijdssector stimuleren.
- Bevorderen betrokkenheid kennisinstellingen bij regionale samenwerking.

ACTIVITEITEN

- Organiseren van netwerken voor afstemming, kennisdeling en samenwerking.
- Verbinden met programma topsector Creatieve Dienstverlening ter bevordering van innovatie in de vrijetijdssector.
- Activiteiten en projecten op het gebied van vrijetijdseconomie gekoppeld aan Actieprogramma RWB, zoals verduurzaming en vitaal platteland.

Begroting baten en lasten Economie 2023

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	2.468	2.374	2.664
Lasten	2.620	2.374	2.664

In dit programma is de bijdrage die REWIN toekomt op basis van de subsidieovereenkomst van € 2.438.253 (2023) opgenomen.

Tien organisaties uit het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid zijn gestart met een onderzoek naar de haalbaarheid van een ‘experience center’ voor autonome mobiele robots voor de logistieke sector. Dit Logistics Robotics Experience Center wordt ondergebracht bij Schavemaker Logistics Solutions in Moerdijk. Het project wordt mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage uit het Onderzoek & Ontwikkel-fonds van Regio West-Brabant (RWB).

Arbeidsmarkt

Inleiding

Duurzame economische en maatschappelijke ontwikkeling betekent: aandacht hebben voor de arbeidsmarkt. De belangrijkste opgave voor de regionale arbeidsmarkt is het in balans brengen van vraag en aanbod.

De groeiende economie en de krimpende bevolking zorgen, in combinatie met de vergrijzing, voor een groeiende vraag op de arbeidsmarkt. Dat geldt voor de vervangings- én de uitbreidingsvraag. Tegelijkertijd willen we als regio snel kunnen inspelen op ontwikkelingen. Daarvoor is het van belang om te beschikken over data en scenario's voor de toekomst, los van conjunctuurbewegingen.

We hebben speciale aandacht voor de matching van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door op regionaal schaal-niveau in te zetten op financieringskansen en het organiseren van gezamenlijke projecten.

ROLLEN

Secretaris

Commissie van advies Arbeidsmarkt

Kennisdeling

Actuele arbeidsmarktcijfers bij elkaar brengen, monitoren en delen.

Strategisch advies

Commissie van advies Arbeidsmarkt, Strategische inzet ten behoeve van het realiseren en organiseren van projecten.

Programma-/ procescoördinatie

Samenbrengen van relevante partners voor projecten of subsidieaanvragen.

Lobby

Organiseren op regionale lobby voor arbeidsmarktinitiatieven en -belangen.

Belangenbehartiging

RWB brengt belangen in bij partners in de regio, de provincie en het Rijk. Zo maken we massa en worden de belangen van de regio positief meegewogen.

Arbeidsmarkt

1. Human Capitalstrategie

DOEL

- Regionale opleidingsstructuur passend bij karakter en vraag bedrijfsleven.
- Verbinden onderwijs en bedrijfsleven.
- Jongeren interesseren in sectoren waar veel vraag is.
- Praktijkgericht leren en aantrekkelijke stageplekken in West-Brabant stimuleren.
- Leven lang ontwikkelen.

2. West-Brabant werkt met talent

- Iedereen die kan, doet mee.
- Versterken werkgeversdienstverlening.

ACTIVITEITEN

• Faciliteren ontwikkeling en implementatie van de human capitalstrategie, samen met de triple (helix)partners. • Met partners invulling geven aan robuuste randvoorwaarden. • Programmamanagement RegioDealproject Human Capital topsectoren.	• Initiëren en kennis delen; delen succesvolle inzet en maatregelen (best practices; successen delen). • Projectleiderschap uitvoeringsprogramma West-Brabant werkt met Talent. • Samenbrengen van partijen in regionale programma's en organiseren van externe financiering. • Lobby voor financiering, aanpassing wet- en regelgeving: kan het niet anders en beter?

Arbeidsmarkt

Begroting baten en lasten Arbeidsmarkt 2023

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	1.302	697	700
Lasten	1.289	697	700

"Het nieuwe lectoraat zal vanaf de zomer 2022 met praktische projecten met en voor het bedrijfsleven de biobased en circulaire economie in West-Brabant een grote zet vooruit geven."

Frits Broens, portfoliomanager Business Support bij Avans over het lectoraat biobased transitie waarvan de haalbaarheidsstudie met subsidie uit het O&O-fonds werd uitgevoerd.

Foto: Christel Ooms

Mobiliteit

Inleiding

Mobiliteit is cruciaal voor een goed vestigingsklimaat en de doorontwikkeling van onze topsectoren. Mobiliteit moet ook een belangrijke bijdrage leveren aan transitie rond klimaat en milieu. En mobiliteit gaat slimmer worden. Mobiliteit is bij uitstek een onderwerp dat zich op regionale schaal ontwikkelt. Zeker in onze regio als schakel in de (inter)nationale netwerken van personen en goederenvervoer. Door onze regio loopt belangrijke infrastructuur. Denk aan snelwegen, spoorlijnen, buisleidingen en waterwegen. Daarnaast hebben we belangrijke knooppunten met de zeehavens en de internationale treinverbinding via station Breda. We zijn de belangrijkste logistieke regio van Nederland.

We organiseren onze regionale agenda langs twee lijnen. We hebben een regionaal meerjarenprogramma waarin we focus aanbrengen in onze agenda voor de lange termijn en waarin we afspraken maken over uitvoering op de middellange en korte termijn. Vanuit de regio werken we met gebiedsaanpakken op gefocuste opgaven. Dat werkt goed omdat we zo de lange termijn focus op regionale schaal verbinden met de uitvoering op de schaal van (gebiedsgericht en opgavegericht samenwerkende) gemeenten. We hebben de beweging in gang gezet om onze mobiliteit continu te verbeteren. Deels door infrastructuur aan te pakken en door te innoveren via mobiliteit als dienst (MaaS) en slimme mobiliteit (in de logistiek bijvoorbeeld). Ook in 2023 bouwen we door aan ons mobiliteitssysteem met en via onze regionale, provinciale en landelijke partners. Ons doel blijft daarbij onze inwoners en bedrijven aantrekkelijke passende mobiliteitsoplossingen te bieden die duurzaam en betrouwbaar zijn. We zorgen via innovatieve mobiliteitsoplossingen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

ROLLEN

Secretaris

Commissie van advies Mobiliteit en de verschillende kopgroepen.

Kennisdeling

Met focus op het toepassen van innovatieve duurzame en slimme ontwikkelingen in het reizen en goederenvervoer in onze regio.

Strategisch advies

Op het focussen en op verschillende schalen in samenhang organiseren van onze activiteiten zodat we datgene dat echt van belang is voor onze regio als overheden efficiënt en effectief organiseren.

Programma-/ procescoördinatie

Op de samenhang van mobiliteitsdoelen op regionale en bovenregionale schaal via de concrete gebiedsgerichte aanpakken. Denk aan Sterke Steden en de Noord-Zuid corridor maar ook met de provincie in de voorbereiding van de nieuwe OV-concessie.

Lobby

Agenderen van onze mobiliteitsopgaven/ knelpunten op de snelwegen in het treinverkeer en in het goederenvervoer via onze regio bij Rijk en Europa.

Belangenbehartiging

Continu zorgen dat onze opgaven en aanpakken draagvlak bij provincie, Rijk en Europa hebben.

Foto: Wim Hollemans

Mobiliteit

1. Gebiedsaanpakken

DOEL

- Versterking van onze mobiliteit door deze duurzamer, slimmer en bereikbaarder maken.
- Schoner vervoer met minder overlast, over het water, via het spoor en de weg.
- Het kan en moet slimmer, zowel in het reizigers- als in het goederenvervoer
- Mobiliteit voor iedereen toegankelijk houden

ACTIVITEITEN

- Gebiedsgericht werken in vier gebieden met elk hun eigen gefocuste opgave.
- Aanpak *Breda Internationale Knoop*: de bereikbaarheid over de weg versterken in de ruit Breda. Geprioriteerd aanpakken met Rijk en provincie van verschillende knelpunten. Bestaande en nieuwe als gevolg van de verstedelijkingsakkoorden.
- Aanpak *Sterke Steden*: zorgen dat de trein als backbone van onze stedelijke ontwikkeling functioneert. Via een samenhangende aanpak de verstedelijking en economische ontwikkeling in samenhang met investeringen in het spoor, het busvervoer (hubs) en de fiets organiseren (first en last mile).
- De *noord-zuid corridor*: focus op verbetering van de doorstroming van goederenvervoer én op verduurzaming. Aanpak is meer opgavegericht van aard, samen met het logistieke bedrijfsleven.
- Het *vitale buitengebied*: richt zich ten eerste op het via gedeelde mobiliteit bereikbaar houden van de voorzieningen in onze dorpen en steden voor iedereen. Ten tweede wordt gewerkt aan de kwaliteit van het netwerk van wegen voor zwaar verkeer. We willen het verkeer veiliger maken en overlast terugdringen.
- Daarnaast in beeld houden voor onze regio welke ontwikkelingen er zijn in de wereld van de mobiliteit en hoe die ons kunnen helpen onze doelen te halen.

Mobiliteit

2. Regionaal Meerjarenprogramma (RMP)

DOEL

- Mobiliteit is gemeentegrensoverschrijdend en bij uitstek regionaal goed in samenhang te organiseren, dat vraagt wel afstemming en afspraken. Dat regelen we in het regionaal meerjarenprogramma.
- Keuzen maken voor de lange termijn (wat is echt belangrijk en wat willen we bereiken), voor de middellange termijn (wat betekent dit gebiedsgericht en welke aanpakken vraagt dit) en wat doen we in de uitvoering op korte termijn.
- Basis realiseren (via RMP) voor het organiseren op bijdragen van Rijk, provincie en Europa.

ACTIVITEITEN

- Maken van een regionaal meerjarenprogramma met een lange termijn horizon waarin we de opgaven prioriteren. Dit wijzigt maar heel beperkt.
- De gebiedsaanpakken (onderdeel van RMP) die invulling geven aan het meerjarendoel, maar meebewegen met ontwikkelingen. Dat is nodig om met verandering om te kunnen gaan.
- Per jaar een uitvoeringsprogramma als onderdeel van het RMP waarin we de projecten opnemen die we gaan uitvoeren en waar we een bijdrage van andere overheden op willen organiseren.

Mobiliteit

3. Gedeelde Mobiliteit/ ov-concessie

DOEL

- Provincie bereidt een nieuwe ov-concessie voor die gevolgen heeft voor het openbaar busvervoer in onze regio. Deze gaat in 2025 in. Nieuwe ov-concessie sluit zo goed mogelijk aan bij wat er in onze regio nodig is.
- Nieuwe ov-concessie geeft invulling aan slimme mobiliteit, ofwel gedeelde mobiliteit. Doel is om onze inwoners keuze te bieden in mobiliteitsoplossingen die hen passen. Met name in het vitale buitengebied en in sommige stadswijken is dit een opgave.
- Soms is het nodig om te experimenteren want gedeelde mobiliteit is nog niet overal een beproefd concept. Die uitdaging gaan we aan als we denken dat het een goede oplossing kan zijn voor onze regio.
- En natuurlijk willen we dat de nieuwe ov-concessie voor de bus zo sterk mogelijk bijdraagt aan ons vestigingsklimaat. Dat betekent dat de busconcessie onderdeel is van de ontwikkeling van onze stedelijke regio's inclusief vitaal buitengebied, onze economie en onze verbindingen met andere regio's.
- Betere, snellere en meer verbindingen over spoor richting nationale en internationale knooppunten.

ACTIVITEITEN

- Vanuit de regio het gesprek met de provincie faciliteren over de voorbereiding van de concessie.
- Ervoor zorgen dat dat gedeelde mobiliteit onderdeel is van de gebiedsaanpakken, met name die van Sterke Steden en Vitaal Buitengebied. De ontwikkeling van hubs op de juiste plek en het goed organiseren van voorzieningen voor een snelle en comfortabele first en last mile zijn daarvan onderdeel.
- Meelobbyen in de snellere verbinding internationale knoop Breda met Düsseldorf en Brussel. Snellere trein Roosendaal-Antwerpen.
- Faciliteren gesprek over afspraken investeringen in de infrastructuur die nodig zijn voor gedeelde mobiliteit.
- Verbinden met provinciale, Rijks en Europese agenda's om te bezien waar cofinanciering op investeringen mogelijk is.
- Kennis delen innovaties ov, smart mobility.

Mobiliteit

DOEL**4. Verkeersveiligheid**

- De regio West-Brabant verkeersveiliger maken, streven is nul verkeerdoden.
- Doel is de infrastructuur waar nodig te verbeteren en het gedrag van mensen te veranderen zodat het verkeer veiliger wordt.

ACTIVITEITEN

- Gemeenten bepalen de maatregelen die ze willen nemen en RWB faciliteert het gesprek met de provincie over een financiële bijdrage van de provincie aan die maatregelen.
- Verder organiseert de regio dat verkeersveiligheid aan de voorkant onderdeel is van de gebiedsaanpakken.
- De regio faciliteert gemeenten verder desgewenst en gefinancierd door de provincie op voorlichting en gedragsbeïnvloeding samen met gemeenten, politie, scholen, brancheorganisaties en burgers.

5. Digitalisering

- Onze digitale infrastructuur komt de komende jaren grotendeels op orde, West-Brabant verglaasd in rap tempo. Doel is nu om hier beter gebruik van te maken en te stimuleren dat data worden benut om onze economie en brede welvaart te versterken door te verbinden, verslimmen en te verduurzamen.
 - Specifiek willen we data beter benutten om de transities rond verduurzaming/circulariteit en verslimming beter te organiseren. Relevant zijn al onze topsectoren; agrofood/biobased, logistiek, hightechmaintenance en creatieve diensten. En afgeleid daarvan onze infrastructuur, onze arbeidsmarkt, onze bodemkwaliteit en water- en energievoorzieningen.
-
- We starten met het verkennen van de situatie. Waar hebben we het over en wat zijn de ontwikkelingen.
 - Vervolgstep kan zijn om van daaruit te organiseren op de benodigde netwerken. Uitgaande van die partners waar de energie al zit en waarop we voort kunnen borduren.
 - Natuurlijk zoeken we vanaf het begin daarbij ook de verbinding met andere overheden. Hun expertise en middelen helpen ons om de juiste keuzen te maken in focus en prioriteiten.

Mobiliteit

Begroting baten en lasten Mobiliteit 2023

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	409	376	579
Lasten	451	376	579

In West-Brabant wordt de komende 3 jaar geïnvesteerd in mobiliteitoplossingen en projecten die bijdragen aan een slim, duurzaam en veilig mobiliteitssysteem voor inwoners, werknemers en goederen. Oplossingen die tegelijkertijd bijdragen aan de bereikbaarheid en economische ontwikkeling van bedrijven. Om dit voor elkaar te krijgen starten de samenwerkingsverbanden Regio West-Brabant en SmartwayZ.NL met een 'gebiedsgerichte aanpak'.

Ruimte

ROLLEN

Secretaris

Commissie van advies Ruimte en de verschillende kopgroepen.

Kennisdeling

Er is meer ruimtevraag dan ooit. Ruimte om te wonen en te werken en voor landbouw en natuur. De transities vragen ook veel ruimte, denk aan energie en datacenters. Het delen van kennis daarover in ons regionale netwerk is nodig om samen de juiste keuzen te maken.

Strategisch advies

We hebben een regionale omgevingsagenda waarin we samen op regionale schaal prioriteren. Dit doen we in verbinding met de agenda's van rijk en provincie.

Programma-/procescoördinatie

We organiseren op de samenhang binnen en tussen de programma's Sterke Steden en Vitaal Buitengebied. Daarbinnen organiseren de gemeenten zelf via de stedelijke regio's/RIA's en de gebiedscoalities vitaal buitengebied de uitvoering. De regionale agenda ondersteunt dit waar nodig en gewenst.

Lobby

RWB ondersteunt de concrete lobby van de (samenwerkende) gemeenten bij rijk, provincie en Europa wanneer nodig en gewenst.

Belangenbehartiging

Organiseren van verbinding tussen onze agenda en de agenda's van partners als partnerregio's, provincie en Rijk. Denk aan vertaling van onze agenda in nieuwe bestuursakkoorden en meerjarenprogramma's van partners.

Inleiding

Onze ruimte staat onder druk. We hebben veel mooie en aantrekkelijke plekken waar mensen graag komen. Maar we hebben ook veel nieuwe ruimtevraag. Gemeenten zijn samen met de provincie verantwoordelijk voor het ruimtelijk beleid. In de regio organiseren we het gesprek over het ruimtegebruik in onze regio vanuit het perspectief van ons ruimtelijk-economisch vestigingsklimaat. En ook dan blijkt dat niet alles zal kunnen. We moten keuzen maken en die keuzen moeten bijdragen aan de transities op economie, arbeidsmarkt, energie, grondstoffen/circulariteit en milieu (stikstof).

Het programma ruimte brengt de verschillende ambities en ontwikkelingen in de regio West-Brabant in beeld en organiseert gebiedsgericht op het gesprek over wat er nodig en mogelijk is. We gaan door op de ingezette lijn om dit via de gebiedsaanpakken Sterke Steden en Vitaal Buitengebied concreet te maken. Daarvoor hebben we inmiddels de stedelijke regio's en de gebiedscoalities als passende instrumenten. Niet de regio maakt daarin de keuzen maar de samenwerkende gemeenten. Die maken de keuzen bij voorkeur wel in het licht van het gezamenlijke regionale belang. Het gesprek daarover organiseren we via de commissie ruimte.

Ruimte

DOEL

1. Sterke Steden

- Versterken van de regionale agglomeratiekracht als drager van onze economie via onze Sterke Steden.
- Onze twee stedelijke regio's ontwikkelen zich energiek door en benutten hun unieke kracht door onderling af te stemmen met hulp van de regio ten bate van de hele regio.
- Verbinden van de stedelijke dynamiek zowel in de regio West-Brabant als in de stedelijke regio's met die van het vitale buitengebied. We zorgen dat die niet los komen te staan van elkaar.
- De agenda die we voeren vertalen we in de regionale omgevingsagenda en benutten we om partners als provincie en rijk aan ons te binden.

ACTIVITEITEN

- We faciliteren de samenhang in de regio tussen de stedelijke regio's via de aanpak Sterke Steden.
- We zorgen er ook voor dat de ontwikkeling van regionale activiteiten zoals mobiliteit via Sterke Steden geborgd is omdat mobiliteit de grens van de stedelijke regio's overschrijdt.
- We borgen de afspraken onderling en met de provincie in onze Omgevingsagenda die we jaarlijks actueel houden.
- Waar nodig ondersteunen we de lobby voor inzet van rijks en provinciale middelen in onze regio.

2. Vitaal buitengebied

- Veel van onze topsectoren zijn geworteld in het vitale buitengebied. We zorgen dat ons buitengebied aantrekkelijk blijft voor economische ontwikkeling als basis voor onze welvaart.
- Daarbij zien we wel dat de transities rond energie, milieu en klimaat als ook de behoefte aan meer ruimte voor wonen en werken beslag leggen op de beschikbare ruimte. Het gaat dus niet alleen om welvaart maar om brede welvaart. Ons doel is te zorgen dat afwegingen zorgvuldig en in samenhang gebeuren.
- Het West-Brabantse buitengebied is leefbaar, vitaal en economisch sterk en we organiseren de transities op zo een manier dat we dit verder versterken.
- Provincie en Rijk participeren en faciliteren met passende regelgeving en investeringen.

- We faciliteren vanuit de regio op de afstemming van gebiedsgerichte aanpakken in de gebiedscoalities. Daarbij organiseren we ook op de verbinding met de ontwikkeling van Sterke Steden voor zover dat uitstijgt boven de RIA's.
- We organiseren op de kennisdeling over de impact van de transities op het buitengebied en de gevolgen voor ons vestigingsklimaat.
- We werken samen met kennisinstellingen in de kenniscoalitie vitaal platteland en zorgen dat nieuwe en innovatieve ideeën ons landelijk gebied versterken.
- We borgen de afspraken onderling en met de provincie in onze Omgevingsagenda die we jaarlijks actueel houden.
- Waar nodig ondersteunen we de lobby voor inzet van Rijks en provinciale middelen in onze regio.

3. Plantbased Hub

DOEL

- We bouwen onze sterke positie als plantbased regio snel verder uit, we worden de innovatieve hub voor plantbased agrofood en biobased in Noordwest Europa.
- We zijn aantrekkelijker als vestigingsplaats voor bedrijven, kennisinstellingen en werknemers in de plantbased agrofood en biobased.
- Onze plantbased economie geeft succesvol inhoud en vorm aan belangrijke transities zoals klimaat en duurzaamheid/milieu. Onze plantbased agrofood en biobased economie draagt bij aan de brede welvaart want heeft oplossingen voor vragen rond voedsel, grondstoffen, water en energie en stikstofvraagstukken.
- We versterken bekendheid als plantbased hub in Brabant, Nederland en Europa; plantbased is duurzaam en gezond.

ACTIVITEITEN

- We organiseren het bestaande ecosysteem beter door te bundelen en te organiseren op de kracht van bestaande triple helix partners plantbased.
- We faciliteren nieuwe ontwikkelingen en innovaties van bedrijven en instellingen door overheden, bedrijven en kennisinstellingen vroegtijdig met elkaar in contact te brengen en samen te organiseren op wat nodig is. REWIN en RWB werken hierin stevig samen. De aanpak van onze gebiedscoalities faciliteert hier op.

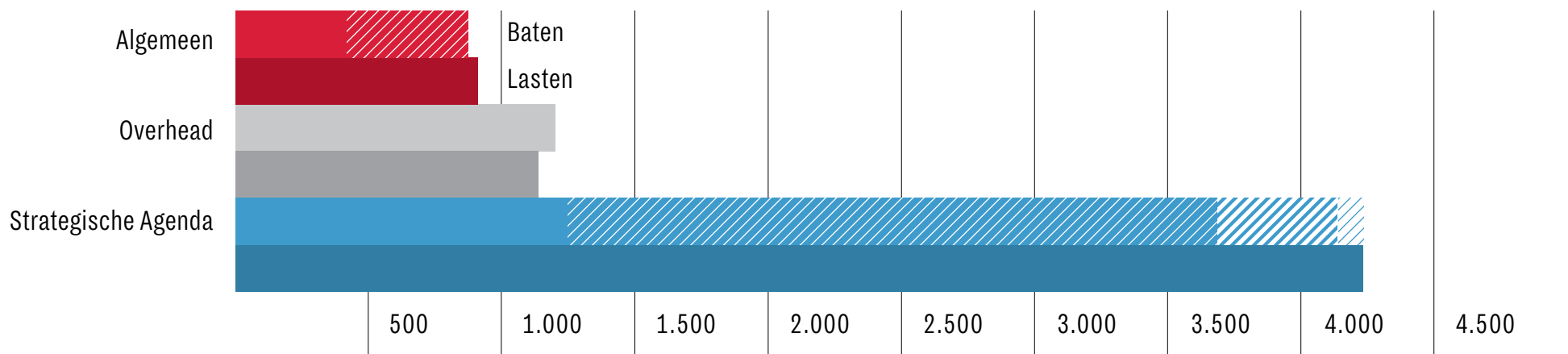
Begroting baten en lasten Ruimte 2023

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	299	255	294
Lasten	254	255	294

Een vitaal buitengebied tussen en rondom sterke steden is de basis van West-Brabant. Het platteland en bijbehorende agrarische activiteiten zijn sterk ontwikkeld in de regio, maar kennen ook uitdagingen voor de toekomst.

Baten en lasten vestigingsklimaat

BEGROTING BATEN EN LASTEN 2023 * 1.000 EURO'S, EXCL. RESERVES

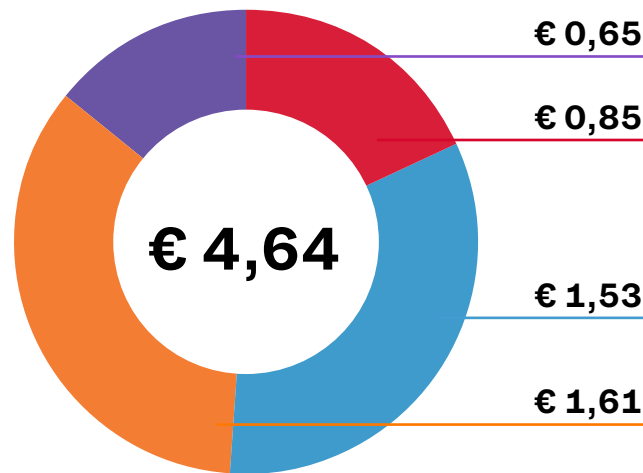

In het programma Algemeen zijn de overheadkosten van de totale RWB-organisatie begrepen. Deze worden deels afgedekt vanuit inkomsten van het MBC. Daarom zijn lasten en baten op Algemeen in deze grafiek niet in evenwicht.

BATEN

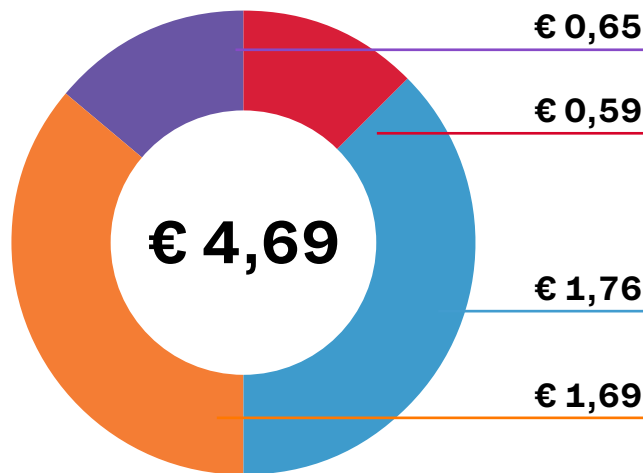
	Bijdrage gemeentelijke apparaatskosten	Bijdrage REWIN	Bijdrage PNB	Bijdrage O&O fonds
Algemeen	421	-	-	462
Strategische agenda	1.247	2.438	450	100
Overhead	1.203	-	-	-

GEMEENTELIJKE BIJDAGEN PER INWONER
IN 2022 (EXCL. BIJDRAGE AAN REWIN)

Algemeen Strategische agenda Overhead O&O fonds

GEMEENTELIJKE BIJDAGEN PER INWONER
IN 2023 (EXCL. BIJDRAGE AAN REWIN)

Algemeen Strategische agenda Overhead O&O fonds

De veranderingen op programma Algemeen en Programma Strategische Agenda komen door (budgetneutrale) verplaatsing van het werkbudget voor de Strategische Agenda. De stijging van het bedrag/inwoner met € 0,05 is de resultante van de reguliere indexering (+ € 0,06) en een rechtstreeks financiële lijn tussen gemeenten en VisitBrabant (- € 0,01).

Uitvoeringsgerichte Taken

1 Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Mobiliteit is noodzakelijk om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven. Dat geldt voor mensen met en zonder beperking. KCV stimuleert het benutten van de eigen mogelijkheden en het gebruik van Openbaar Vervoer. Daar waar maatwerk nodig is of Openbaar Vervoer ontbreekt, contracteert en beheert KCV het vervoerssysteem Deeltaxi West-Brabant. KCV ziet scherp toe op kwaliteit en kostenontwikkeling. In de bestuurscommissie KCV verbinden wij het sociale domein met verkeer en vervoer. In 2022 en 2023 doorlopen we een nieuwe aanbesteding voor het vervoer vanaf 2024. Hierbij integreren wij samen met de provincie het OV-flex vervoer met het Wmo-vervoer.

2 Regioarcheologie en cultuurhistorie (R&C)

De grond onder onze voeten leert ons veel over onze geschiedenis. Die geschiedenis is waardevol en willen we graag behouden. Gemeenten moeten bij planvorming op tijd rekening houden met het archeologisch (2007) en het cultuurhistorisch (2012) erfgoed en het ter plekke behouden of ontsluiten. Sinds 2016 is dit geregeld in één integrale Erfgoedwet. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld. Het team R&C adviseert en ondersteunt RWB-gemeenten beleidsmatig bij de uitvoering van deze zorgplicht. Ook helpt dit team op verzoek bij het uitdragen van het verhaal achter de historie.

Uitvoeringsgerichte Taken

③ Mobiliteitscentrum West-Brabant (MBC)

Het Mobiliteitscentrum Regio West Brabant streeft naar het bewegen van talenten. We helpen met het werven van talent, zowel de tijdelijke inhuur geven we vorm als de vaste vacatures. Daarnaast investeren we in de talenten van de bij ons aangesloten gemeenten en verbonden partijen in de vorm van *persoonlijke ontwikkeling en groei*. Door de juiste mensen op de juiste functie binnen de juiste organisatie te plaatsen kunnen *ambities van de toekomst* worden waargemaakt. We zetten hiermee in op *duurzame inzetbaarheid* van personeel binnen veranderende organisaties. Het MBC vervult als het ware de rol van 'verlengd werkgever' namens de aangesloten organisaties en vervult daarmee een regie voerende regionaal georganiseerde HR-functie. We realiseren dit door een breed aanbod in diensten. Het volledige aanbod van het Mobiliteitscentrum is gebaseerd op 4 pijlers: Mobiliteit, Leren en ontwikkelen, Flexibele arbeidsmarkt en Regievoering HR thema's

Foto: Kees Winkelman

① Kleinschalig Collectief Vervoer

DOEL

1. Ontwikkeling en beheer Deeltaxi West-Brabant

- Nieuw vervoerscontract afgesloten en geïmplementeerd per 2024
- Beheer huidig contract: houden/verder verbeteren klanttevredenheid gebruikers.
 - (Verbeterde) klantwaardering: ≥ 8 ;
 - Maximaal 1,9% aan meldingen/klachten;
 - Correcte kostentoerekening.

2. Kostenbeheersing

- Kostenstijging als gevolg van nieuwe aanbesteding beperken
- In nieuwe overeenkomst diverse kostenbesparende opties opnemen (bijvoorbeeld tariefdifferentiatie, budgettering).

ACTIVITEITEN

- Op- en vaststellen bestek
- Europese aanbesteding doorlopen, gunningsbesluit
- Implementatieafspraken met winnende vervoerder
- Start nieuw contract voorbereiden, o.a. voorlichting aan gebruikers
- Contractbeheer/-management:
 - communicatieactiviteiten;
 - monitoren van vervoersprestaties;
 - meten van de klanttevredenheid;
 - klachtafhandeling;
 - behandelen van bezwaren;
 - financiële controle en afwikkeling.

- Bij de aanbesteding voor het vervoer scherpe afweging maken tussen prijs en kwaliteit. Vooralsnog rekenen we vanaf 2024 met 10% hogere kosten per rit (combinatie o.a. correctie huidige (lage) contractprijs, volume onzekerheid reguliere indexering). Effect op lasten opdrachtgevers is daarnaast afhankelijk van de volumeontwikkeling.
- Inzichtelijk maken verschillende kostenbeheersingsmogelijkheden voor gemeenten (o.a. via indicatiebeleid).
- Gemeenten en provincie adviseren over het tegengaan van ongewenst gebruik.

Op verschillende niveaus afstemmen beleidsontwikkelingen (zoals Gedeelde Mobiliteit, veilig vervoer). Afstemming gebeurt met opdrachtgevers (gemeenten en provincie Noord-Brabant), vervoerders (PZN en taxibedrijven), reizigersorganisaties, andere regiotaxiorganisaties (zowel provinciaal als landelijk).

1 Kleinschalig Collectief Vervoer

DOEL

3. Toekomstbestendig collectief vervoer

- Korte termijn: mobiliteit voor mensen met een beperking en voor mensen die niet op een andere manier naar een hub (knooppunt van verschillende vervoersmogelijkheden) kunnen reizen;
- Faciliteren doorontwikkeling BravoFlex.
- Stimuleren gebruik alternatieve mobiliteitsoplossingen (bijvoorbeeld OV) voor ouderen, jongeren en mensen met een beperking.
- Middellange termijn: efficiënt organiseren van ander doelgroepenvervoer. Eén reisloket voor burger.

4. Samenwerking

- Evenwichtige verhouding zeggenschap en financiering door de samenwerkingspartners.
- Grote consensus over voorgestelde besluiten.
- Bestuurders hebben inzicht in kostenontwikkeling.

ACTIVITEITEN

- In het nieuwe vervoerscontract (per 2024) zowel vervoer vanuit Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) als vervoer in aanvulling op openbaar busvervoer (BravoFlex) opnemen. BravoFlex is taxivervoer vanaf een halte naar een hub (knooppunt van verschillende vervoersmogelijkheden) of terug.
- Projecten organiseren gericht op zelfstandig leren reizen.
- Onderzoek potentieel van bundeling doelgroepenvervoer.

- Afspraken maken met de provincie Noord-Brabant over beschikbare middelen voor deze activiteiten.
- Voorstellen voor de bestuurscommissie goed ambtelijk en bestuurlijk voorbereiden. Voeding hiervoor komt zowel vanuit het sociaal domein als vanuit mobiliteit.
- Drie keer per jaar de kostenramingen herijken.

BEGROTING BATEN EN LASTEN KVC 2023

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	10.864	12.046	13.585
Lasten	10.843	12.046	13.585

② Regioarcheologie en cultuurhistorie

DOEL

1. Ondersteuning gemeenten

- Adequate en deskundige ondersteuning van RWB-gemeenten (plus Gilze-Rijen), in hun wettelijke zorgplicht voor het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed.

ACTIVITEITEN

- De rol van RWB binnen dit programma is ondersteunend en faciliterend. Team R&C voert op verzoek van RWB-gemeenten de volgende werkzaamheden uit:
 - Adviseren bij ruimtelijke ontwikkelingen;
 - Beoordelen van Programma's van Eisen voor onderzoek, rapportages en plannen van aanpak;
 - Selectiebesluiten voor eventueel vervolgonderzoek voorbereiden;
 - Adviseren bij selectiemomenten in het veld;
 - Het opstellen van beleid en het bieden van handvatten voor het uitvoeren ervan;
 - Adviseren bij de borging van de archeologische zorgplicht Omgevingswet.

BEGROTING BATEN EN LASTEN REGIOARCHEOLOGIE 2023

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	302	167	245
Lasten	252	167	245

Op verzoek van de RWB-gemeenten rekent RWB de kosten op declaratiebasis door. Het door te berekenen uurtarief komt als gevolg van indexatie in 2023 uit op € 109,10. Niet RWB-deelnemers, zoals Gilze-Rijen, betalen een opslag van 20%.

2. Bewustzijn en kennis

- Meer bewustzijn creëren bij RWB-gemeenten en inwoners op gebied van het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed.
- (Adviseren over) het vertellen van het verhaal achter de vondsten en onderzoeken. Denk hierbij aan het verzorgen van publieks-vriendelijke teksten, korte filmpjes, lezingen en tentoonstellingen. Hierbij zoeken we aansluiting bij actuele thema's, bijvoorbeeld op het gebied van vrijetijdseconomie.
- Het ontwikkelen van tools (regionaal) t.b.v. de omgevingstafels, zoals regionale richtlijnen voor archeologisch onderzoek.
- Het vergroten van het netwerk van RWB op gebied van het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed. Dit gebeurt door deelname aan verschillende deskundigenplatformen en symposia.

Archeologie is ook een les in nederigheid. Geen enkele beschaving -hoe groots ook- is verzekerd van haar voortbestaan. Om de sporen van vorige generaties te kunnen traceren en 'lezen', werken gemeenten al jaren samen met onze regioarcheologen.

③ Mobiliteitscentrum

1. Mobiliteit

DOEL

- Mobiliteit van medewerkers in de regio West-Brabant wordt gestimuleerd en bevorderd.
- Matches worden gevonden op (tijdelijke) vacatures, klussen en projecten in de regio West-Brabant.
- Medewerkers hebben inzicht in hun ontwikkelmogelijkheden en worden ondersteund in hun sollicitatieproces.
- Werkgeluk en het om kunnen gaan met werkdruk door gecertificeerde onafhankelijke coaching.
- Talenten van medewerkers van aangesloten organisaties zijn in beeld.

ACTIVITEITEN

- Bieden van loopbaanadvies, mobiliteitsadvies, coaching op persoonlijke ontwikkeling, coaching omgaan met stress, ontwikkelassessments en selectieassessments, zowel individueel als in groepen.
- Begeleiden van arbeidsmarktbemiddeling voor regionale kandidaten.
- Bevordering van interne flexibilisering van arbeid binnen de regio.
- Ondersteuning van aangesloten organisaties bij de invulling van vacatures en ontzorgen in het wervingsproces.
- Matches realiseren op (tijdelijke) vacatures, klussen en projecten in regio West-Brabant.

2. Leren en ontwikkelen - West-Brabant Academie

- Er is een structureel, regionaal aanbod van interne opleidingen en trainingen. Deze leveren een bijdrage aan het binden en boeien van de medewerkers en hun duurzame inzetbaarheid.
- De expertise van individuele medewerkers/organisaties op het gebied van leren & ontwikkelen (L&O) is regionaal verbonden in een leer- en ontwikkelnetwerk.

- Ontwikkelen van leerlijnen, mede in combinatie met strategische partners.
- Organiseren van (online) trainingen, workshops, zowel met open inschrijving als in company.
- Het organiseren van een L&O netwerk, bestaande uit collega's uit de regio.
- Het organiseren van bijeenkomsten waarin L&O centraal staat.

5 Mobiliteitscentrum

DOEL **3. Flex West-Brabant**

- Wettige externe inhuur van tijdelijk personeel via de inhuurdesk: van aanvraag, kwaliteitscheck en publicatie tot en met facturatie.
- Alle aangesloten partijen zijn hiermee in staat regie te voeren op externe inhuur van tijdelijk personeel.
- Doelmatige en rechtmatige inkoopprocessen.

ACTIVITEITEN

- Ondersteunen van het inhuurproces aan leveranciers en klanten van FlexWestBrabant.
- Regie voeren op inhuur van tijdelijk personeel.
- Organiseren van Europese aanbestedingen t.b.v. FlexWestBrabant.

4. Flexpools

- Instroom van (jong en inclusief) talent in regio West-Brabant en deelnemende organisaties.
- Flexibele, vernieuwende en slimme ondersteuning in de vorm van tijdelijk inzetbare professionals aan de deelnemende organisaties tegen een aantrekkelijk intern tarief.
- Bieden van een flexibele arbeidsrelatie aan jongere en ervaren medewerkers.
- Inperken van externe inhuur door gebruikmaken en delen van eigen potentieel.
- Behoud van kennis in de regio na afloop van tijdelijke projecten.
- Kruisbestuiving door kennisdeling van de bevlogen en uitgevoerde projecten.

- Flexibele en slimme ondersteuning aan deelnemende organisaties door de inzet van talent door deze vorm van 'verlengd werkgeverschap'.
- Ondersteunen van deelnemende organisaties door de inzet van talenten op tijdelijke projecten waarvoor in de eigen organisatie geen capaciteit is.
- Capaciteit van de flexpools laten aansluiten bij de behoefte vanuit de arbeidsmarktkrapte, blijkens analyse uit inhuurdesk en vanuit de regio.
- Ontwikkelen van deskundigheid van flexibel inzetbare professionals en waar mogelijk, wenselijk doorstroom bij ons aangesloten organisaties realiseren.

5 Mobiliteitscentrum

- DOEL
5. Regievoering HR thema's
- Regionale samenwerking op HR-thema's tussen de aangesloten organisaties wordt vergroot.
 - Regionale kennis, kunde en capaciteit t.b.v. synergie en efficiëntie is samengebracht.
 - Trends, ontwikkelingen en behoeften uit de regio vertalen naar regionale speerpunten.

- ACTIVITEITEN
- Aanjagen en implementeren van de regionale HR-visie (en bijbehorende projecten), inclusief speerpunten van beleid die regionaal zijn bepaald door de HR-professionals van onze aangesloten organisaties.
 - Regievoering op de regionale HR-projecten die voortvloeien uit de regionale speerpunten.
 - Organisatie van bijeenkomsten van de HR-stuurgroep en het strategisch HR-professionals-netwerk.

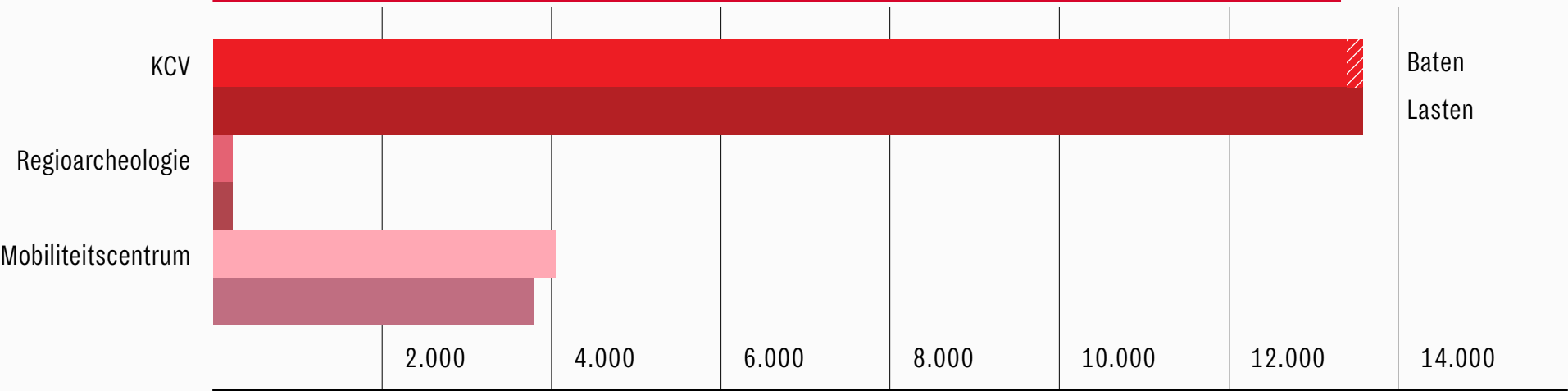
BEGROTING BATEN EN LASTEN MOBILITEITSCENTRUM 2023

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten	3.401	2.926	4.043
Lasten	3.133	2.695	3.800

Het verschil tussen lasten en baten in 2022 is de bijdrage van MBC aan de overheadkosten van de totale RWB-organisatie.

Totaal Uitvoeringsgerichte Taken

BEGROTING BATEN EN LASTEN 2023
UITVOERINGSGERICHTE TAKEN * 1.000 EURO

Het resultaat op MBC betreft de bijdrage aan de overheadkosten RWB

BATEN

	TOTAAL	Bijdrage gemeentelijke apparaatkosten
KCV	13.418	167
Regioarcheologie	245	0
Mobiliteitscentrum	4.043	0

De bijdrage/inwoner voor de uitvoeringsgerichte taken daalt met € 0,22. Dat is voor € 0,21 het gevolg van de uitplaatsing van het Routebureau. Bij KCV is sprake van een daling met € 0,01.

Paragrafen

Verplichte paragraaf

Het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) schrijft voor om bepaalde paragrafen op te nemen in de jaarstukken. De paragrafen die niet van toepassing zijn voor RWB worden in niet beschreven. Vanwege de vele subsidiestromen bij RWB is ervoor gekozen om de paragraaf Subsidies toe te voegen.

2.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de financiële positie van RWB beschreven. De RWB is in de afgelopen jaren verder ontwikkeld. Begin 2022 is er gestart met een grondige frauderisicoanalyse. De uitvoering hiervan levert een bijdrage aan het verhogen van de betrokkenheid en bewustwording van de medewerkers. Per onderdeel worden de risico's in kaart gebracht met de daarbij behorende beheersmaatregelen. Medio 2022 zal de analyse af zijn en gedeeld worden met het bestuur.

WEERSTANDSVERMOGEN

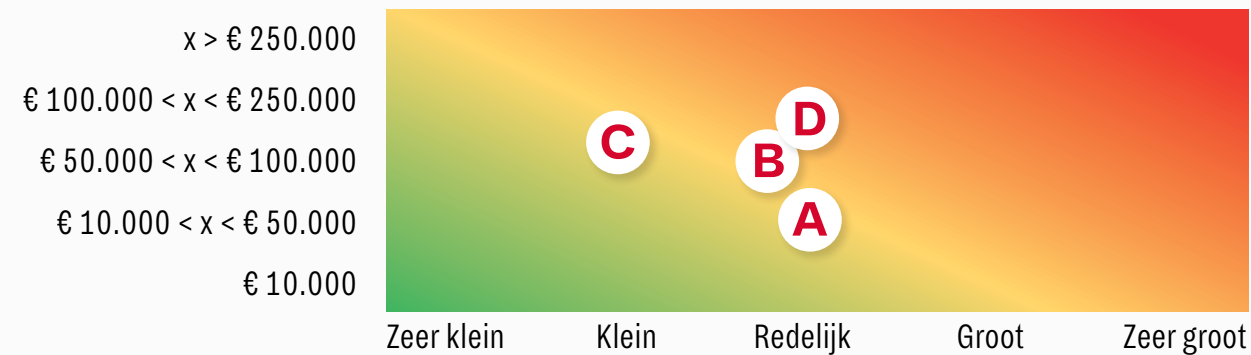
Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Of RWB in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die RWB heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken.

Bij RWB staan de deelnemende gemeenten financieel garant. Dat betekent dat zij financiële gevolgen van de risico's dragen. Voor een aantal specifieke onderdelen zijn er, met instemming van het algemeen bestuur, reserves gevormd. Deze reserves worden besproken bij de toelichting reserves en voorzieningen.

Paragrafen

RISICO'S

Hieronder vindt u de risicoscorekaart van de RWB. Op basis van de frauderisicoanalyse zal deze kaart medio 2022 worden geüpdated. De risico's die nu bekend zijn en wat de omvang daarvan is worden toegelicht aan de hand van de onderstaande risicoscorekaart.

- A. Uitval van personele capaciteit.
Het risico dat er medewerkers langdurig niet inzetbaar zijn, waardoor er extra capaciteit aangetrokken moet worden.
- B. Het verminderen van subsidiemogelijkheden
Een groot deel van de inkomsten bij de RWB komt van subsidies. Als mogelijkheden tot subsidies verminderen heeft dit financiële consequenties.
- C. Om aan de subsidie eisen te voldoen worden er activiteiten verricht.
Er wordt rekening gehouden met het voorlopig toegekende bedrag. Er bestaat een kans dat de subsidieverstrekker aan het eind van het project het bedrag lager vaststelt.
- D. Op de activiteiten van het Mobiliteitscentrum en Regioarcheologie zijn we afhankelijk van de vraag. Er bestaat een kans dat deze afneemt.
- E. Afwijking afspraken CAO gemeenten ten opzichte van de verwachte loonontwikkeling van het centraal planbureau kan zorgen voor een te kort.

Paragrafen

FINANCIËLE KENGETALLEN

Financiële kengetallen geven de gezondheid van de organisatie weer. Hieronder bespreken we de drie relevante kengetallen van RWB:

Netto schuldquote

Kengetal	Verslag 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	-6.14%	-2.87%	-2.98%

Dit kengetal geeft een indicatie van de hoogte van de schuld in relatie tot de baten van RWB. De VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) geeft aan dat een organisatie in de gevarenzone zit als dit percentage boven de 130% uitkomt. Een percentage van -5,66% is gezond.

Solvabiliteitsratio

Kengetal	Verslag 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Solvabiliteitsratio	20.00%	7.40%	8.60%

Dit kengetal geeft aan in hoeverre RWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteit hoe beter.

Structurele exploitatieruimte

Kengetal	Verslag 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Structurele exploitatieruimte	0.41%	0.19%	0.13%

Dit kengetal betreft de structurele exploitatieruimte. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Paragrafen

2.2 Financiering

Deze paragraaf toont hoe RWB omgaat met zijn financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financierings-tekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden (Wet fido). De tabel hieronder geeft de kasgeldlimiet voor 2023 weer.

Bedragen x € 1.000	2023
Begrotingstotaal	24,2 miljoen
Toegestane kasgeldlimiet (8,2%)	1,9 miljoen

RWB ontvangt veel van zijn inkomsten vooruit. Bij tijdige ontvangst heeft RWB geen financieringstekort.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. De norm bepaalt dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de rente niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. RWB heeft geen leningen. Een overschrijding van deze norm is niet aan de orde.

Liquiditeitsplanning / Financieringsbehoefte

De jaarlijkse lasten worden gefinancierd door de jaarlijkse bijdragen van gemeente, provincie en derden. Bij tijdige ontvangst van deze bijdragen, ontstaat er geen liquiditeitsprobleem bij RWB.

Rentekosten en renteopbrengsten

RWB heeft geen rentekosten en/of opbrengsten.

2.3 Bedrijfsvoering

De belangrijkste ontwikkelingen en de stand van zaken binnen de bedrijfsvoering van de RWB komen in deze paragraaf aan de orde.

PERSONEEL

De formatie in de begroting 2023 is 14,7 fte op de strategische agenda, 6 fte op de bedrijfsvoering en 31 fte op de uitvoerings-gerichte taken.

DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMSTEN (DVO'S)

RWB en gemeente Etten-Leur, waar RWB kantoor houdt in het stadskantoor, hebben een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de periode 2021 tot en met 2025. Etten-Leur levert onder andere diensten op het gebied van financiën, HR, post en repro. Voor de ICT-dienstverlening loopt tot en met 2023 een dienstverleningsovereenkomst met samenwerkingsverband ICT West-Brabant-West.

Paragrafen

2.4 Subsidies

In deze paragraaf wordt ingegaan op de uitgaande en ontvangen subsidies.

UITGAANDE SUBSIDIES

Onderzoek en Ontwikkelfonds (O&O)

Aanjagen, ontwikkelen en initiëren van projecten die goed zijn voor West-Brabant en de regio op de kaart zetten. Dat doet het O&O-fonds. Subsidie kan worden aangevraagd door rechts-personen, zowel privaat als publiek die in West-Brabant gevestigd zijn. Indien de subsidieaanvrager een private partij betreft, moet sprake zijn van samenwerking met minimaal een andere partij. Samenwerking in triple-helix verband wordt aangemoedigd.

Het subsidieplafond (subsidiepot) wordt jaarlijks bepaald op basis van de bijdrage van de deelnemende gemeenten (€ 0,65 per inwoner) en de vrijval definitieve beschikte projecten. Het saldo van het subsidieplafond op 31 december van het jaar wordt teruggestort naar de deelnemende gemeenten. De afgelopen jaren is er een toename in het aantal aanvragen voor deze subsidie, hierdoor konden verschillende aanvragen niet gehonoreerd worden. In 2023 verwachten eveneens een hoge aanvraag op deze subsidie.

De voortgang van deze subsidie wordt gedurende het jaar 2023 verantwoord in de bestuursrapportages en de jaarrekening. De bijdrage van de deelnemende gemeenten voor 2023 vindt u in de bijlage van de financiële begroting.

Subsidieovereenkomst RWB – REWIN

De economische ontwikkelmaatschappij N.V. REWIN is in 1986 opgericht door de overheid, en de overheden zijn als aandeelhouder formeel eigenaar van N.V. REWIN. Jaarlijks wordt er aan REWIN een bijdrage verstrekt die bedoeld is voor (een deel van) de kosten die REWIN maakt voor de uitvoering van haar activiteiten. In 2019 is er voor deze bijdrage een subsidieovereenkomst overeengekomen tussen RWB en REWIN. Deze overeenkomst heeft een looptijd van 1 januari 2020 tot 31 december 2023. In het eerste halfjaar van 2022 vindt er een evaluatie plaats over in hoeverre deze overeenkomst voldoet aan de verwachtingen en/of aanpassingen wenselijk zijn.

Paragrafen

ONTVANGEN SUBSIDIES

Talent behouden en ontwikkelen in West-Brabant

Het arbeidsmarktprogramma West-Brabant werkt met talent richt zich op de talenten van de regionale arbeidsmarkt. Voor dit project heeft provincie Noord-Brabant in 2020 aan RWB een subsidie toegekend van maximaal € 1,7 miljoen. De looptijd van deze subsidie is van 2020 tot en met 2023.

Subsidieregeling Verkeer en vervoer - Regiotaxi

Voor het deelprogramma Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV) kunnen we bij provincie Noord-Brabant subsidie aanvragen voor projecten die zich richten op het aanbieden van regiotaxi in West-Brabant.

Deze projecten hebben betrekking op het uitvoeren van OV-ritten, het geven van bindend OV-advies, het organiseren van regiotaxi of de transitie van het organiseren van regiotaxi. De totale hoogte van de subsidie wordt bepaald op basis van het totaal aan subsidiabele kosten. De regels met betrekking tot het bepalen van deze kosten zijn in 2021 veranderd, met als gevolg dat er minder subsidie ontvangen wordt. Dit laatste leidt tot een tekort op KCV. Dit tekort wordt in 2023 en verder opgevangen door de bijdragen die gemeenten leveren aan de kosten van het Wmo-vervoer.

Regio West-Brabant

Financiële begroting

In ontwerp vastgesteld door het strategisch beraad op 13 april 2022.

2023

Inhoudsopgave

1. Overzicht van baten en lasten 2023 → **4**

1.1	Het overzicht van baten en lasten	4
1.2	Het overzicht van incidentele baten en lasten	5
1.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	6

2. Financiële positie 2023 → **9**

2.1	De geprognosticeerde begin- en eindbalans	9
2.2	Het berekend EMU-saldo	10
2.3	Het verloop van de reserves	11

3. Meerjarenraming 2024-2026 → **14**

3.1	De meerjarenraming van baten en lasten	14
3.2	De meerjarenraming van incidentele baten en lasten	15
3.3	De toelichting op de meerjarenraming	16

4. Financiële positie 2024-2026 → **17**

4.1	Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2024-2026	17
4.2	Het verloop van het berekend EMU-saldo	18
4.3	Verloop van de reserves 2024-2026	19

5. Bijlagen → **22**

Bijlage 1:	Baten en lasten per taakveld	22
Bijlage 2:	Bijdrage deelnemende gemeenten	23
Bijlage 3:	Bijdrage N.V. REWIN West Brabant	28
Bijlage 4:	Raming uitvoeringsgerichte taken	30
Bijlage 5:	Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV))	35

Leeswijzer

In deze financiële begroting worden per programma de baten en lasten getoond. Door de beweging van een pijlergerichte aanpak naar een themagerichte benadering zijn de oude programma's Arbeidsmarkt, Economie, Mobiliteit en Ruimte samengevoegd tot het programma Sterk Vestigingsklimaat. Ze blijven verantwoord als deelprogramma's. Naast het programma Sterk Vestigingsklimaat onderscheidt deze begroting ook de programma's Algemeen en Uitvoeringsgerichte taken. In de financiële begroting presenteren we het meerjarenbeeld.

1. Overzicht baten en lasten 2023

1.1 Overzicht van baten en lasten per programma

In onderstaand overzicht wordt totaaloverzicht gegeven van alle programma's.

Programma	Realisatie 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen	1.370	1.040	330	1.061	1.102	-42	883	915	-32
Strategische agenda							4.237	4.237	-
Economie	2.468	2.620	-152	2.374	2.374	-	2.664	2.664	-
Arbeidsmarktbeleid	1.302	1.289	13	697	697	-	700	700	-
Mobiliteit	409	451	-42	376	376	-	579	579	-
Ruimte	299	254	45	255	255	-	294	294	-
Uitvoeringsgerichte taken							17.873	17.630	243
KCV	10.864	10.843	21	12.046	12.046	-	13.585	13.585	-
GGA			-	-	-	-			-
Regioarcheologie	302	252	50	167	167	-	245	245	-
Routebureau	159	179	-20	163	163	-	-	-	-
Mobiliteitscentrum	3.401	3.133	268	2.926	2.695	231	4.043	3.800	243
Totaal programma's	20.574	20.061	513	20.066	19.876	190	22.993	22.782	211
Kosten van de overhead	1.145	1.499	-354	1.142	1.374	-231	1.202	1.445	-243
Vennootschapsbelasting									
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	21.719	21.560	159	21.208	21.249	-42	24.195	24.227	-32
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	227	155	72	42		42	32		32
Gerealiseerde resultaat	21.946	21.715	231	21.249	21.249	-	24.227	24.227	-

1. Overzicht baten en lasten 2023

1.2 Overzicht van incidentiele baten en lasten

Voor de inzicht van het structurele evenwicht wordt hier het overzicht van incidentele baten en lasten weergegeven.

Incidentele baten en lasten	Baten	Lasten
Programma Strategische agenda		
Arbeidsmarktbeleid - Uitvoeringsprogramma	450	450
Mobiliteit - Mobiliteitsopgave 2023	100	100
Programma Uitvoeringsgerichte taken		
KCV - implementatie nieuw vervoerscontract	200	200
Totaal incidentele baten en lasten	750	750
Totaal structurele baten en lasten	23.445	23.477

1. Overzicht baten en lasten 2023

1.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Gronden van raming

De raming is gebaseerd op ongewijzigd beleid.

Voor de raming van loon- en prijsontwikkeling zijn de indexeringen van het centraal plan bureau zoals opgenomen in de september-circulaire gemeentefonds 2021 gehanteerd. Voor de begroting 2023 zijn dit:

Prijsindex: 1,7%

Loonindex: 2,3%

Voor de vervoerskosten op deelprogramma Kleinschalig Collectief Vervoer is rekening gehouden met de branchegerichte NEA-index.

Bezuinigingstaakstellingen

In 2021 is gemeente Tholen uitgetreden. Dit betekent dat we een lagere bijdrage voor de apparaatskosten ontvangen, met als gevolg dat we een tekort hebben. Om dit op te vangen hebben we bezuinigen doorgevoerd. We hebben in 2021 van gemeente Tholen eenmalig een bijdrage ontvangen en deze is gestort in een reserve. Jaarlijks onttrekken we een bedrag, met als doel de bezuinigings-taakstelling geleidelijk door te voeren.

In 2023 hebben we € 21.000 bezuinigd op programma Algemeen en het tekort van € 32.000 wordt onttrokken uit de reserve.

1. Overzicht baten en lasten 2023

TOELICHTING VAN BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Algemeen

Onder programma Algemeen staan de baten en lasten van de subsidieregeling Onderzoek & Ontwikkelfonds. Jaarlijks wordt er door de deelnemende gemeenten 65 cent per inwoner bijgedragen aan het Onderzoek & Ontwikkelfonds. Met een totaal inwoneraantal van 710.655, is de bijdrage vanuit de gemeenten voor 2023 € 461.926.

Het budget voor het actieprogramma is bij deze begroting toegedeeld aan het programma Strategische agenda. Jaarlijks wordt dit in samenspraak met de commissies van advies toegedeeld aan de verschillende onderdelen.

Strategische Agenda

In deze begroting hebben we de programma's Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte samengevoegd. Dit stelt ons in staat om binnen de strategische agenda meer integraliteit en flexibiliteit aan de dag te leggen. Op basis van de doelen per thema in 2023 wordt er een raming gemaakt van de personele inzet en budget per onderdeel.

Economie

Naast de lasten en baten voor de uitvoering van de strategische agenda zijn hier ook de baten en lasten verantwoord voor REWIN.

Arbeidsmarkt

Naast de lasten en baten voor de uitvoering van de strategische agenda is hier ook het meerjarige subsidieproject West-Brabant werkt met Talent verantwoord. Dit is een subsidie die toegekend is door Provincie Noord-Brabant.

Mobiliteit

Naast de lasten en baten voor de uitvoering van de strategische agenda is hier ook de (tijdelijke) initiële uitvoering van de mobiliteitsopgave verantwoord.

Ruimte

De baten en lasten voor de uitvoering van de strategische agenda zijn hier verantwoord.

Uitvoeringsgerichte taken

Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

De geraamde vervoerslasten voor de gemeenten en provincie zijn hier opgenomen. De lagere bijdrage van provincie Noord-Brabant in de bureaunkosten in 2023 wordt opgevangen door een hogere bijdrage vanuit de vervoersopbrengsten Wmo-vervoer. Naast de ritten zijn de incidentele lasten voor de implementatie van het nieuwe vervoerscontract opgenomen.

1. Overzicht baten en lasten 2023

Regioarcheologie

Door de grote vraag naar advisering door onze archeologen is de capaciteit op dit onderdeel verhoogd.

De inzet van regioarcheologie wordt in 2023 doorbelast aan de afnemers tegen een uurtarief van € 109,10. Niet deelnemende gemeenten betalen een opslag van 20% op dit tarief.

Routebureau

Het routebureau is in deze begroting afgeraamd. In 2022 zijn de voormalige activiteiten van RWB op het vlak van recreatieve routes overgedragen aan Visit Brabant.

Mobiliteitscentrum (MBC)

Voor de uitvoering van Flex West-Brabant, ontvangen wij van de leveranciers, 2,5% van de inhuuromzet die via dit platform loopt. In de voorgaande jaren hielden we rekening met een omzet van ongeveer 34,6 miljoen euro, de afgelopen jaren ligt de realisatie rond de 68 miljoen. Bij deze begroting hebben de raming daarop aangepast. Het positief saldo is ter dekking voor de overheadlasten die toe te rekenen zijn aan het mobiliteitscentrum.

Overhead

Overhead is gedefinieerd als: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

Op hoofdlijnen betreft dit de volgende kosten:

- Huisvesting en facilitaire zaken
- Leidinggevenden
- Financiën, P&O, Inkoop, Communicatie, Juridische zaken, Informatievoorziening en Automatisering
- Secretariaat en managementondersteuning

Een groot deel van deze kosten valt binnen de dienstverlenings-overeenkomst die RWB heeft afgesloten met gemeente Etten-Leur.

Een deel van de lasten die toe te rekenen zijn aan Met mobiliteitscentrum worden gedekt vanuit de baten op dat deelprogramma.

2. Financiële positie 2023

2.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

	01-01-2023	31-12-2023
Activa		
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.300	5.268
Liquide middelen	86	86
Overlopende activa	3.037	3.037
Totaal vlottende activa	8.423	8.391
Totaal activa	8.423	8.391
Passiva		
Vaste passiva		
Reserves	754	722
Resultaat boekjaar	-	-
Totaal vaste passiva	754	722
Vlottende passiva		
netto-vlottende schulden	1.457	1.457
Overlopende passiva	6.212	6.212
Totaal vlottende passiva	7.669	7.669
Totaal Passiva	8.423	8.391

2. Financiële positie 2023

2.2 Berekend EMU-Saldo

Het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het kan worden omschreven als het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid (collectieve sector). Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we in de begroting een berekening van het EMU-saldo op over het vorige begrotingsjaar, het begrotingsjaar en het jaar volgend op het begrotingsjaar. Het EMU-saldo van de RWB ziet er in de begroting 2023 als volgt uit:

bedragen (x € 1.000)		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-42	-32	-21
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	-	-	-
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	-	-	-
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	-	-
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	-	-	-
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie:	-	-	-
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	-	-
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-
Berekend EMU-saldo		-42	-32	-21

2. Financiële positie 2023

2.3 Verloop van de reserves

Voor het inzicht van het begroot eigen vermogen wordt hier het overzicht van de reserves en voorzieningen weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari 2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 december 2023
Bestemmingsreserves				
Reserve knelpuntenpot	100	-	-	100
Reserve Basis op Orde	107	-	-	107
Reserve bijdrage apparaatkosten	113	-	32	81
Reserve KCV	113	-	-	113
Reserve Regioarcheologie	19	-	-	19
Reserve Puma's	214	-	-	214
Reserve Mobiliteitscentrum	88	-	-	88
Totaal bestemmingsreserves	754	-	32	722
Totaal reserves	754	-	32	722

2. Financiële positie 2023

ONDERBOUWING RESERVES

Naam:	Reserve knelpuntenpot
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallen als gevolg van personele risico's op te kunnen opvangen.
Minimum:	€ 0
Maximum:	€ 100.000
Wijze van besteding:	Lasten worden onttrokken tot een maximaal hetgeen wat er in de begroting is opgenomen.
Naam:	Reserve Basis op orde
Doelstelling / Bestemming:	Lasten voor professionaliseren en verbetering op het gebied van communicatie en organisatie uitgaves hierop zullen in 2022 nog worden gedaan. Bij deze begroting zijn de daarvoor benodigde onttrekkingen niet meegenomen in het saldo. Indien er in 2023 nog een saldo op deze reserve staat zal deze vrijvallen in het resultaat.
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Lasten met betrekking tot de bestemming worden onttrokken tot een maximum van het saldo van de reserve.
Naam:	Reserve bijdrage apparaatskosten
Doelstelling / Bestemming:	Opvangen van het begrotingstekort 2021 - 2025
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Op basis van de in begroting opgenomen onttrekking.
Naam:	Reserve KCV
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallers op het onderdeel KCV te kunnen opvangen en als dekking van incidentele lasten.
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Negatieve saldo's worden onttrokken tot een maximum van de hoogte van de reserve.

2. Financiële positie 2022

Naam:	Reserve PuMa's
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallen op het onderdeel PuMa's te kunnen opvangen.
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Negatieve saldo's worden onttrokken tot een maximum van de hoogte van de reserve.
Naam:	Reserve Mobiliteitscentrum
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallen op het onderdeel Mobiliteitscentrum te kunnen opvangen.
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Lasten met betrekking tot de bestemming worden onttrokken tot een maximum van het saldo van de reserve.

3. Meerjarenraming 2024-2026

3.1 Raming van baten en lasten 2024 – 2026

(in duizenden euro's)									
Programma:	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen	923	944	-21	932	943	-11	942	942	-
Strategische agenda							4.334	4.334	-
Economie	2.715	2.715	-	2.775	2.775	-	2.836	2.836	-
Arbeidsmarktbeleid	705	705	-	710	710	-	716	716	-
Mobiliteit	449	449	-	459	459	-	469	469	-
Ruimte	300	300	-	306	306	-	313	313	-
Uitvoeringsgerichte taken							20.953	20.696	257
KCV	15.810	15.810	-	16.161	16.161	-	16.512	16.512	-
GGA			-	-	-	-			-
Regioarcheologie	250	250	-	256	256	-	262	262	-
Routebureau	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mobiliteitscentrum	4.084	3.837	247	4.131	3.879	252	4.179	3.922	257
Totaal programma's	25.236	25.010	226	25.730	25.489	241	26.229	25.972	257
Kosten van de overhead	1.225	1.472	-247	1.249	1.501	-252	1.274	1.531	-257
Vennootschapsbelasting									
Totaal saldo van baten en lasten	26.461	26.482	-21	26.979	26.990	-11	27.503	27.503	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	21		21	11		11	-		-
Begroot resultaat	26.482	26.482	-	26.990	26.990	-	27.503	27.503	-

3. Meerjarenraming 2024-2026

3.2 Raming van incidentele baten en lasten 2024 – 2026

	2024		2025		2026	
Incidentele baten en lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programma Arbeidsmarkt						
Uitvoeringsprogramma	450	450	450	450	450	450
Totaal incidentele baten en lasten	450	450	450	450	450	450
Totaal structurele baten en lasten	26.032	26.032	26.540	26.540	27.053	27.053

3. Meerjarenraming 2024-2026

3.3 Toelichting op de meerjarenraming baten en lasten 2024 – 2026

Gronden van raming

De raming is gebaseerd op ongewijzigd beleid.
Voor de raming van loon- en prijsontwikkeling zijn de indexeringen van het centraal plan bureau gehanteerd zoals opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2021. Voor de raming 2024 - 2026 zijn dit:

	2024	2025	2026
Prijsindex	1,7%	1,7%	1,7%
Loonindex	2,1%	2,4%	2,4%

Voor de vervoerskosten op deelprogramma Kleinschalig Collectief Vervoer is rekening gehouden met de branchegerichte NEA-index.

Bezuinigingstaakstelling

In 2021 is gemeente Tholen uitgetreden. Dit betekent dat we een lagere bijdrage voor de apparaatskosten ontvangen, met als gevolg dat we een tekort hebben. Om dit op te vangen hebben we bezuinigen doorgevoerd. We hebben in 2021 van gemeente Tholen eenmalig een bijdrage ontvangen en deze is gestort in een reserve. Jaarlijks onttrekken we een bedrag, met als doel de bezuinigings-taakstelling geleidelijk door te voeren. In 2026 hebben een bezuiniging van € 55.000 structureel doorgevoerd.

4. Financiële positie 2024-2026

4.1 Geprognotiseerde begin- en eindbalans 2024 – 2026

	01-01-2024	31-12-2024	01-01-2025	31-12-2025	01-01-2026	31-12-2026
Activa						
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.268	5.247	5.247	5.236	5.236	5.236
Liquide middelen	86	86	86	86	86	86
Overlopende activa	3.037	3.037	3.037	3.037	3.037	3.037
Totaal vlottende activa	8.391	8.370	8.370	8.359	8.359	8.359
Totaal activa	8.391	8.370	8.370	8.359	8.359	8.359
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	722	701	701	690	690	690
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	722	701	701	690	690	690
Vlottende passiva						
netto-vlottende schulden	1.457	1.457	1.457	1.457	1.457	1.457
Overlopende passiva	6.212	6.212	6.212	6.212	6.212	6.212
Totaal vlottende passiva	7.669	7.669	7.669	7.669	7.669	7.669
Totaal Passiva	8.391	8.370	8.370	8.359	8.359	8.359

4. Financiële positie 2024-2026

4.2 Verloop EMU-saldo 2024 – 2026

Het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het kan worden omschreven als het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid (collectieve sector). Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we in meerjarenraming het verloop van het EMU-saldo op over drie opvolgende begrotingsjaren. Het EMU-saldo van de RWB voor de begrotingjaren 2024 – 2026 ziet er als volgt uit:

bedragen (x € 1.000)		Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-22	-11	-
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	-	-	-
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	-	-	-
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	-	-
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	-	-	-
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie:	-	-	-
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	-	-
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-
11	Verkoop van effecten:	-	-	-
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	-	-	-
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-
Berekend EMU-saldo		-22	-11	-

4. Financiële positie 2024-2026

4.3 Verloop reserves 2024 – 2026

Verloop reserves 2024 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 december 2024
Bestemmingsreserves				
Reserve knelpuntenpot	100			100
Reserve Basis op Orde	107			107
Reserve bijdrage apparaatkosten	113		32	81
Reserve KCV	113			113
Reserve Regioarcheologie	19			19
Reserve Puma's	214			214
Reserve Mobiliteitscentrum	88			88
Totaal bestemmingsreserves	754	-	32	722
Totaal reserves	754	-	32	722

4. Financiële positie 2024-2026

4.3 Verloop reserves 2024 – 2026

Verloop reserves 2025 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari 2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 december 2025
Bestemmingsreserves				
Reserve knelpuntenpot	100			100
Reserve Basis op Orde	107			107
Reserve bijdrage apparaatkosten	81		21	60
Reserve KCV	113			113
Reserve Regioarcheologie	19			19
Reserve Puma's	214			214
Reserve Mobiliteitscentrum	88			88
Totaal bestemmingsreserves	722	-	21	701
Totaal reserves	722	-	21	701

4. Financiële positie 2024-2026

4.3 Verloop reserves 2024 – 2026

Verloop reserves 2026 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari 2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 december 2026
Bestemmingsreserves				
Reserve knelpuntenpot	100			100
Reserve Basis op Orde	107			107
Reserve bijdrage apparaatkosten	60		11	49
Reserve KCV	113			113
Reserve Regioarcheologie	19			19
Reserve Puma's	214			214
Reserve Mobiliteitscentrum	88			88
Totaal bestemmingsreserves	701	-	11	690
Totaal reserves	701	-	11	690

Toelichting verloop reserves 2024 – 2026
Meerjarig zijn de onttrekkingen ter dekking van het begrotingstekort als gevolg van de uittreding van gemeente Tholen geraamd.

5. Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld

Voor een betere vergelijking van organisaties wordt hieronder de begrote baten en lasten per taakveld weergegeven.

Taakveld (x € 1.000)		Baten	Lasten
0	Bestuur en ondersteuning		
0.1	Bestuur	421	453
0.4	Overhead	1.202	1.445
0.8	Overige baten en lasten	4.043	3.800
0.10	Mutaties reserves	32	
2	Verkeer, vervoer en waterstaat		
2.1	Verkeer en wegen	579	579
3	Economie		
3.1	Economische ontwikkeling	675	675
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.438	2.438
5	Sport, cultuur en recreatie		
5.5	Cultureel erfgoed	245	245
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	13	13
6	Sociaal domein		
6.5	Arbeidsparticipatie	700	700
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	13.585	13.585
8	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		
8.1	Ruimte en leefomgeving	294	294
Saldo van baten en lasten op de taakvelden		24.227	24.227

5. Bijlagen

Bijlage 2: Bijdrage deelnemende gemeenten

BIJDRAGE APPARAATSKOSTEN 2023

De bijdrage apparaatskosten 2023 wordt conform de Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant verdeeld op basis van inwoneraantal per 1 januari 2021. Als gevolg van de toename van het aantal inwoners en het stoppen met deelprogramma Routebureau, is de bijdrage per inwoner afgenomen met 15 cent.

2022				2023			Verschil		
Programma:	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage apparaatskosten	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage apparaatskosten	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage apparaatskosten
Alphen-Chaam	10.203	4,43	45.175	10.373	4,28	44.353	170	-0,15	-822
Altena	55.967	4,43	247.799	56.352	4,28	240.950	385	-0,15	-6.848
Baarle-Nassau	6.859	4,43	30.369	6.899	4,28	29.499	40	-0,15	-870
Bergen op Zoom	67.496	4,43	298.844	67.514	4,28	288.677	18	-0,15	-10.168
Breda	184.069	4,43	814.982	184.126	4,28	787.287	57	-0,15	-27.694
Drimmelen	27.272	4,43	120.749	27.325	4,28	116.836	53	-0,15	-3.913
Etten-Leur	43.878	4,43	194.274	43.869	4,28	187.575	-9	-0,15	-6.698
Geertruidenberg	21.544	4,43	95.388	21.770	4,28	93.084	226	-0,15	-2.304
Halderberge	30.284	4,43	134.085	30.430	4,28	130.113	146	-0,15	-3.972
Moerdijk	37.129	4,43	164.392	37.185	4,28	158.996	56	-0,15	-5.396
Oosterhout	55.982	4,43	247.865	56.206	4,28	240.326	224	-0,15	-7.539
Roosendaal	77.251	4,43	342.036	77.200	4,28	330.092	-51	-0,15	-11.943
Rucphen	22.878	4,43	101.294	23.080	4,28	98.686	202	-0,15	-2.609
Steenbergen	24.416	4,43	108.104	24.310	4,28	103.945	-106	-0,15	-4.159
Woensdrecht	21.876	4,43	96.858	22.028	4,28	94.187	152	-0,15	-2.670
Zundert	21.829	4,43	96.650	21.988	4,28	94.016	159	-0,15	-2.633
Totaal	708.933	4,43	3.138.863	710.655	4,28	3.038.624	1.722	-0,15	-100.239

5. Bijlagen

BIJDRAGE APPARAATSKOSTEN 2023 NAAR TAAKVELD

Taakveld	
0	Bestuur en ondersteuning
0.1	Bestuur421
0.4	Overhead1.202
0.8	Overige baten en lasten-
0.10	Mutaties reserves-
2	Verkeer, vervoer en waterstaat
2.1	Verkeer en wegen479
3	Economie
3.1	Economische ontwikkeling213
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen-
5	Sport, cultuur en recreatie
5.5	Cultureel erfgoed-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie13
6	Sociaal domein
6.5	Arbeidsparticipatie250
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+167
8	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing
8.1	Ruimte en leefomgeving294
Bijdrage apparaatkosten 2023	
3.039	

5. Bijlagen

RAMING BIJDRAGE APPARAATSKOSTEN 2024 – 2026

Inwoneraantal per 1/1/2021	Gemeente	2024	2025	2026
10.373	Alphen-Chaam	45.111	45.111	45.111
56.352	Altena	245.069	245.069	245.069
6.899	Baarle-Nassau	30.003	30.003	30.003
67.514	Bergen op Zoom	293.612	293.612	293.612
184.126	Breda	800.746	800.746	800.746
27.325	Drimmelen	118.834	118.834	118.834
43.869	Etten-Leur	190.782	190.782	190.782
21.770	Geertruidenberg	94.676	94.676	94.676
30.430	Halderberge	132.337	132.337	132.337
37.185	Moerdijk	161.714	161.714	161.714
56.206	Oosterhout	244.434	244.434	244.434
77.200	Roosendaal	335.735	335.735	335.735
23.080	Rucphen	100.373	100.373	100.373
24.310	Steenbergen	105.722	105.722	105.722
22.028	Woensdrecht	95.798	95.798	95.798
21.988	Zundert	95.624	95.624	95.624
710.655	Totaal	3.090.568	3.157.583	3.227.247

5. Bijlagen

Bijdrage Onderzoek en Ontwikkelfonds 2023

Per inwoner wordt er jaarlijks € 0,65 bijgedragen aan het Onderzoek en Ontwikkelfonds. Het restant dat per 31 december over is wordt teruggestort naar de deelnemende gemeenten. De totale bijdrage in 2023 stijgt als gevolg van de toename in het aantal inwoners.

Programma:	2022			2023			Verschil		
	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage O&O fonds	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage O&O fonds	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage O&O fonds
Alphen-Chaam	10.203	0,65	6.632	10.373	0,65	6.742	170	-	111
Altena	55.967	0,65	36.379	56.352	0,65	36.629	385	-	250
Baarle-Nassau	6.859	0,65	4.458	6.899	0,65	4.484	40	-	26
Bergen op Zoom	67.496	0,65	43.872	67.514	0,65	43.884	18	-	12
Breda	184.069	0,65	119.645	184.126	0,65	119.682	57	-	37
Drimmelen	27.272	0,65	17.727	27.325	0,65	17.761	53	-	34
Etten-Leur	43.878	0,65	28.521	43.869	0,65	28.515	-9	-	-6
Geertruidenberg	21.544	0,65	14.004	21.770	0,65	14.151	226	-	147
Halderberge	30.284	0,65	19.685	30.430	0,65	19.780	146	-	95
Moerdijk	37.129	0,65	24.134	37.185	0,65	24.170	56	-	36
Oosterhout	55.982	0,65	36.388	56.206	0,65	36.534	224	-	146
Roosendaal	77.251	0,65	50.213	77.200	0,65	50.180	-51	-	-33
Rucphen	22.878	0,65	14.871	23.080	0,65	15.002	202	-	131
Steenbergen	24.416	0,65	15.870	24.310	0,65	15.802	-106	-	-69
Woensdrecht	21.876	0,65	14.219	22.028	0,65	14.318	152	-	99
Zundert	21.829	0,65	14.189	21.988	0,65	14.292	159	-	103
Totaal	708.933	0,65	460.806	710.655	0,65	461.926	1.722	-	1.119

5. Bijlagen

Raming bijdrage Onderzoek & Ontwikkelfonds 2024 - 2026

Inwoneraantal per 1/1/2021	Gemeente	2024	2025	2026
10.373	Alphen-Chaam	6.742	6.742	6.742
56.352	Altena	36.629	36.629	36.629
6.899	Baarle-Nassau	4.484	4.484	4.484
67.514	Bergen op Zoom	43.884	43.884	43.884
184.126	Breda	119.682	119.682	119.682
27.325	Drimmelen	17.761	17.761	17.761
43.869	Etten-Leur	28.515	28.515	28.515
21.770	Geertruidenberg	14.151	14.151	14.151
30.430	Halderberge	19.780	19.780	19.780
37.185	Moerdijk	24.170	24.170	24.170
56.206	Oosterhout	36.534	36.534	36.534
77.200	Roosendaal	50.180	50.180	50.180
23.080	Rucphen	15.002	15.002	15.002
24.310	Steenbergen	15.802	15.802	15.802
22.028	Woensdrecht	14.318	14.318	14.318
21.988	Zundert	14.292	14.292	14.292
710.655	Totaal	461.926	461.926	461.926

5. Bijlagen

Bijlage 3: Bijdrage N.V. REWIN West-Brabant 2023

De bijdrage aan N.V. REWIN wordt jaarlijks conform de subsidieovereenkomst verhoogd op basis van werkelijke indexatie. Naast deze verhoging is vanaf 2023 de bijdrage verhoogd met € 210.000 voor de uitvoering van het programma Creatieve diensten en de ondersteuning van Start-ups.

2022				2023			Verschil		
Programma:	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage NV REWIN	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage NV REWIN	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage NV REWIN
Alphen-Chaam	10.203	3,03	30.893	10.373	3,43	35.590	170	0,40	4.696
Altena	55.967	3,03	169.460	56.352	3,43	193.343	385	0,40	23.883
Baarle-Nassau	6.859	3,03	20.768	6.899	3,43	23.670	40	0,40	2.902
Bergen op Zoom	67.496	3,03	204.369	67.514	3,43	231.640	18	0,40	27.271
Breda	184.069	3,03	557.336	184.126	3,43	631.735	57	0,40	74.399
Drimmelen	27.272	3,03	82.576	27.325	3,43	93.752	53	0,40	11.176
Etten-Leur	43.878	3,03	132.857	43.869	3,43	150.514	-9	0,40	17.658
Geertruidenberg	21.544	3,03	65.232	21.770	3,43	74.693	226	0,40	9.460
Halderberge	30.284	3,03	91.696	30.430	3,43	104.405	146	0,40	12.709
Moerdijk	37.129	3,03	112.422	37.185	3,43	127.582	56	0,40	15.160
Oosterhout	55.982	3,03	169.506	56.206	3,43	192.842	224	0,40	23.337
Roosendaal	77.251	3,03	233.905	77.200	3,43	264.873	-51	0,40	30.967
Rucphen	22.878	3,03	69.271	23.080	3,43	79.187	202	0,40	9.916
Steenbergen	24.416	3,03	73.928	24.310	3,43	83.407	-106	0,40	9.479
Woensdrecht	21.876	3,03	66.238	22.028	3,43	75.578	152	0,40	9.340
Zundert	21.829	3,03	66.095	21.988	3,43	75.441	159	0,40	9.345
Totaal	708.933	3,03	2.146.552	710.655	3,43	2.438.253	1.722	0,40	291.701

5. Bijlagen

Raming bijdrage N.V. REWIN 2024 - 2026

Inwoneraantal per 1/1/2021		2024	2025	2026
10.373	Alphen-Chaam	36.273	37.070	37.886
56.352	Altena	197.054	201.383	205.817
6.899	Baarle-Nassau	24.125	24.655	25.198
67.514	Bergen op Zoom	236.086	241.273	246.584
184.126	Breda	643.859	658.006	672.492
27.325	Drimmelen	95.551	97.651	99.800
43.869	Etten-Leur	153.403	156.773	160.225
21.770	Geertruidenberg	76.126	77.799	79.512
30.430	Halderberge	106.409	108.747	111.141
37.185	Moerdijk	130.030	132.887	135.812
56.206	Oosterhout	196.543	200.862	205.284
77.200	Roosendaal	269.956	275.887	281.961
23.080	Rucphen	80.707	82.480	84.296
24.310	Steenbergen	85.008	86.876	88.789
22.028	Woensdrecht	77.028	78.721	80.454
21.988	Zundert	76.888	78.578	80.308
710.655	Totaal	2.485.046	2.539.647	2.595.558

5. Bijlagen

Bijlage 4: raming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2023

Regioarcheologie

De bijdrage aan regioarcheologie is gebaseerd op een prognose van de afname van de producten. Deze prognose is gebaseerd op basis van de vraag van de afgelopen 4 jaar. De producten worden doorbelast tegen een kostendekkend uurtarief. In 2023 is dit uurtarief € 109,10. Voor niet risicodragende gemeenten geldt een opslag van 20%.

MBC Algemene bijdrage

Algemene bijdrage aan het Mobiliteitscentrum 2023 wordt voor de deelnemende gemeenten van de RWB verdeeld op basis van het aantal medewerkers per 1 januari 2023. In deze begroting is uitgegaan van een prognose, de werkelijke bijdrage kan afwijken.

Netive en Careernet

Bijdrage Netive en Careernet betreft een doorbelasting van de lasten voor die onderdelen. De doorbelasting zal plaatsvinden op basis van werkelijke kosten en verdeeld op basis van aantal medewerkers. In deze begroting is uitgegaan van een prognose, de werkelijke bijdrage kan afwijken.

5. Bijlagen

Uitvoeringsgerichte taken 2023	Regioarcheologie	MBC Algemene bijdrage	Netive	Careernet
Alphen-Chaam	14.700			-
Altena	51.450	23.000	20.000	4.500
Baarle-Nassau	17.150	-	-	-
Bergen op Zoom		39.000	15.500	8.000
Breda		101.000	35.000	19.500
Drimmelen	22.050	10.500	6.000	2.000
Etten-Leur	7.350	18.500	15.500	4.000
Geertruidenberg		9.000	6.000	1.500
Halderberge	9.800	12.000	6.000	2.000
Moerdijk	17.150	13.500	6.000	3.000
Oosterhout	26.950	28.000	15.500	5.500
Roosendaal	12.250	25.000	15.500	5.000
Rucphen	26.950	8.500	6.000	1.500
Steenbergen		9.500	6.000	1.500
Woensdrecht		8.000	6.000	1.500
Zundert	14.700	7.500	-	1.500
ABG-gemeenten		20.000	15.500	4.000
Overig (derden)	24.500	79.000	32.000	13.000
Totaal	245.000	412.000	208.000	79.000

5. Bijlagen

Meerjarenraming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2024 - 2026

Uitvoeringsgerichte taken 2024	Regioarcheologie	MBC	Netive	Careernet
Alphen-Chaam	15.000			
Altena	52.500	23.500	21.000	4.500
Baarle-Nassau	17.500	-	-	-
Bergen op Zoom		40.000	15.500	8.000
Breda		103.000	36.000	20.500
Drimmelen	22.500	10.500	6.000	2.500
Etten-Leur	7.500	19.000	15.500	4.000
Geertruidenberg		9.000	6.000	1.500
Halderberge	10.000	12.500	6.000	2.500
Moerdijk	17.500	14.000	6.000	3.000
Oosterhout	27.500	28.500	15.500	5.500
Roosendaal	12.500	25.500	15.500	5.000
Rucphen	27.500	8.500	6.000	1.500
Steenbergen		9.500	6.000	1.500
Woensdrecht		8.000	6.000	1.500
Zundert	15.000	7.500	-	1.500
ABG		20.500	15.500	4.000
Overig (derden)	25.000	80.500	33.000	13.000
	250.000	421.000	211.000	81.000

5. Bijlagen

Meerjarenraming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2024 - 2026

Uitvoeringsgerichte taken 2025	Regioarcheologie	MBC	Netive	Careernet
Alphen-Chaam	15.360			
Altena	53.760	24.000	22.000	4.500
Baarle-Nassau	17.920	-	-	-
Bergen op Zoom		41.000	16.000	8.000
Breda		105.500	37.500	21.500
Drimmelen	23.040	11.000	6.000	2.500
Etten-Leur	7.680	19.500	16.000	4.000
Geertruidenberg		9.500	6.000	1.500
Halderberge	10.240	12.500	6.000	2.500
Moerdijk	17.920	14.000	6.000	3.000
Oosterhout	28.160	29.500	16.000	6.000
Roosendaal	12.800	26.000	16.000	5.000
Rucphen	28.160	9.000	6.000	1.500
Steenbergen		10.000	6.000	1.500
Woensdrecht		8.500	6.000	1.500
Zundert	15.360	8.000	-	1.500
ABG		21.000	16.000	4.000
Overig (derden)	25.600	82.500	34.500	13.500
	256.000	431.000	215.000	82.000

5. Bijlagen

Meerjarenraming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2024 - 2026

Uitvoeringsgerichte taken 2026	Regioarcheologie	MBC	Netive	Careernet
Alphen-Chaam	15.720			
Altena	55.020	24.500	23.000	4.500
Baarle-Nassau	18.340	-	-	-
Bergen op Zoom		41.500	16.000	8.000
Breda		108.000	38.500	22.000
Drimmelen	23.580	11.000	6.000	2.500
Etten-Leur	7.860	20.000	16.000	4.000
Geertruidenberg		9.500	6.000	2.000
Halderberge	10.480	13.000	6.000	2.500
Moerdijk	18.340	14.500	6.000	3.000
Oosterhout	28.820	30.000	16.000	6.000
Roosendaal	13.100	27.000	16.000	5.500
Rucphen	28.820	9.000	6.000	2.000
Steenbergen		10.000	6.000	2.000
Woensdrecht		8.500	6.000	2.000
Zundert	15.720	8.000	-	2.000
ABG		21.500	16.000	4.000
Overig (derden)	26.200	84.500	35.500	13.500
	262.000	441.000	218.000	83.000

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Voor KCV geldt dat de vervoerskosten in rekening worden gebracht op basis van het werkelijk aantal verreden ritten per opdrachtgever. Per 2024 is een kostenstijging van 10% ingerekend vanwege de aanbesteding van het vervoer. De verwachting is dat de ontwikkelingen in de markt leiden tot een hogere prijs per kilometer.

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Begroting 2023	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Bureau kosten *	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (excl. BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)
Alphen-Chaam	5.500	159.000	-21.000	138.000	2.500	-	140.500	1.500	142.000
Altena	36.000	989.000	-140.000	849.000	13.000	-	862.000	11.500	873.500
Baarle-Nassau	5.500	180.000	-23.000	157.000	1.500	-	158.500	2.000	160.500
Bergen op Zoom	79.000	1.365.000	-199.000	1.166.000	16.000	-	1.182.000	16.500	1.198.500
Breda	232.000	4.188.000	-577.000	3.611.000	43.500	-	3.654.500	47.500	3.702.000
Drimmelen	25.000	613.000	-88.000	525.000	6.500	-	531.500	7.500	539.000
Etten-Leur	50.000	1.037.000	-150.000	887.000	10.500	-	897.500	12.500	910.000
Geertruidenberg	25.000	615.000	-85.000	530.000	5.000	-	535.000	7.000	542.000
Halderberge	22.000	530.000	-74.000	456.000	7.000	-	463.000	6.000	469.000
Moerdijk	27.500	829.000	-126.000	703.000	8.500	-	711.500	10.500	722.000
Oosterhout	63.000	1.226.000	-165.000	1.061.000	13.000	-	1.074.000	13.500	1.087.500
Roosendaal	97.000	1.626.000	-236.000	1.390.000	18.000	-	1.408.000	19.500	1.427.500
Rucphen	15.500	370.000	-51.000	319.000	5.500	-	324.500	4.000	328.500
Steenbergen	16.500	457.000	-66.000	391.000	6.000	-	397.000	5.500	402.500
Woensdrecht	11.500	288.000	-39.000	249.000	5.000	-	254.000	3.000	257.000
Zundert	17.000	477.000	-66.000	411.000	5.000	-	416.000	5.500	421.500
Wmo - Gemeenten	728.000	14.949.000	-2.106.000	12.843.000	166.500	-	13.009.500	173.500	13.183.000
OV - Provincie NB	31.500	780.000	-304.000	476.000	42.500	47.250	565.750	70.000	635.750
Totaal	759.500	15.729.000	-2.410.000	13.319.000	209.000	47.250	13.575.250	243.500	13.818.750

*kosten bedragen 292.000, 82.500 is opgevoerd in kolom vervoerskosten. Vervoerskst ook incl. 200.000 t.b.v. communicatiemateriaal en passen i.v.m. nieuw vervoerscontract

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Begroting 2024	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Bureau kosten *	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (excl. BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)
Alphen-Chaam	6.500	197.000	-25.000	172.000	2.500	-	174.500	2.000	176.500
Altena	40.000	1.156.000	-157.000	999.000	13.500	-	1.012.500	13.000	1.025.500
Baarle-Nassau	6.500	224.000	-28.000	196.000	1.500	-	197.500	2.500	200.000
Bergen op Zoom	87.500	1.579.000	-221.000	1.358.000	16.500	-	1.374.500	18.000	1.392.500
Breda	258.000	4.881.000	-647.000	4.234.000	44.500	-	4.278.500	53.500	4.332.000
Drimmelen	27.500	707.000	-97.000	610.000	6.500	-	616.500	8.000	624.500
Etten-Leur	55.500	1.208.000	-167.000	1.041.000	10.500	-	1.051.500	14.000	1.065.500
Geertruidenberg	27.500	710.000	-94.000	616.000	5.000	-	621.000	8.000	629.000
Halderberge	24.000	606.000	-81.000	525.000	7.500	-	532.500	6.500	539.000
Moerdijk	30.500	966.000	-141.000	825.000	9.000	-	834.000	11.500	845.500
Oosterhout	70.000	1.426.000	-185.000	1.241.000	13.500	-	1.254.500	15.500	1.270.000
Roosendaal	107.500	1.889.000	-263.000	1.626.000	18.500	-	1.644.500	21.500	1.666.000
Rucphen	17.000	425.000	-56.000	369.000	5.500	-	374.500	4.500	379.000
Steenbergen	18.500	536.000	-74.000	462.000	6.000	-	468.000	6.000	474.000
Woensdrecht	12.500	327.000	-43.000	284.000	5.500	-	289.500	3.500	293.000
Zundert	19.000	559.000	-75.000	484.000	5.500	-	489.500	6.000	495.500
Wmo - Gemeenten	808.000	17.396.000	-2.354.000	15.042.000	171.500	-	15.213.500	194.000	15.407.500
OV - Provincie NB	31.500	803.000	-310.000	493.000	42.500	47.250	582.750	72.500	655.250
Totaal	839.500	18.199.000	-2.664.000	15.535.000	214.000	47.250	15.796.250	266.500	16.062.750

*kosten bedragen 297.000, 82.500 wordt afgedekt uit exploitatie (vervoerskosten)

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Begroting 2025	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Bureau kosten *	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (excl. BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)
Alphen-Chaam	6.500	201.000	-25.000	176.000	2.500	-	178.500	2.000	180.500
Altena	40.000	1.179.000	-158.000	1.021.000	14.000	-	1.035.000	13.000	1.048.000
Baarle-Nassau	6.500	228.000	-28.000	200.000	1.500	-	201.500	2.500	204.000
Bergen op Zoom	87.500	1.611.000	-223.000	1.388.000	17.000	-	1.405.000	18.500	1.423.500
Breda	258.000	4.979.000	-653.000	4.326.000	46.000	-	4.372.000	54.000	4.426.000
Drimmelen	27.500	721.000	-98.000	623.000	7.000	-	630.000	8.000	638.000
Etten-Leur	55.500	1.232.000	-169.000	1.063.000	11.000	-	1.074.000	14.000	1.088.000
Geertruidenberg	27.500	724.000	-94.000	630.000	5.500	-	635.500	8.000	643.500
Halderberge	24.000	618.000	-81.000	537.000	7.500	-	544.500	6.500	551.000
Moerdijk	30.500	985.000	-142.000	843.000	9.500	-	852.500	11.500	864.000
Oosterhout	70.000	1.454.000	-186.000	1.268.000	14.000	-	1.282.000	15.500	1.297.500
Roosendaal	107.500	1.927.000	-266.000	1.661.000	19.500	-	1.680.500	22.000	1.702.500
Rucphen	17.000	433.000	-56.000	377.000	5.500	-	382.500	4.500	387.000
Steenbergen	18.500	547.000	-74.000	473.000	6.000	-	479.000	6.000	485.000
Woensdrecht	12.500	334.000	-43.000	291.000	5.500	-	296.500	3.500	300.000
Zundert	19.000	570.000	-75.000	495.000	5.500	-	500.500	6.000	506.500
Wmo - Gemeenten	808.000	17.743.000	-2.371.000	15.372.000	177.500	-	15.549.500	195.500	15.745.000
OV - Provincie NB	31.500	820.000	-315.000	505.000	42.500	47.250	594.750	74.000	668.750
Totaal	839.500	18.563.000	-2.686.000	15.877.000	220.000	47.250	16.144.250	269.500	16.413.750

*kosten bedragen 303.000 , 82.500 wordt afgedekt uit exploitatie (vervoerskosten)

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Begroting 2026	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Bureau kosten *	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (excl. BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)
Alphen-Chaam	6.500	205.000	-25.000	180.000	2.500	-	182.500	2.000	184.500
Altena	40.000	1.203.000	-159.000	1.044.000	14.500	-	1.058.500	13.000	1.071.500
Baarle-Nassau	6.500	233.000	-28.000	205.000	2.000	-	207.000	2.500	209.500
Bergen op Zoom	87.500	1.643.000	-225.000	1.418.000	17.500	-	1.435.500	18.500	1.454.000
Breda	258.000	5.078.000	-658.000	4.420.000	48.000	-	4.468.000	54.500	4.522.500
Drimmelen	27.500	735.000	-98.000	637.000	7.000	-	644.000	8.000	652.000
Etten-Leur	55.500	1.256.000	-170.000	1.086.000	11.500	-	1.097.500	14.000	1.111.500
Geertruidenberg	27.500	739.000	-95.000	644.000	5.500	-	649.500	8.000	657.500
Halderberge	24.000	630.000	-82.000	548.000	8.000	-	556.000	7.000	563.000
Moerdijk	30.500	1.005.000	-142.000	863.000	9.500	-	872.500	11.500	884.000
Oosterhout	70.000	1.483.000	-188.000	1.295.000	14.500	-	1.309.500	15.500	1.325.000
Roosendaal	107.500	1.965.000	-268.000	1.697.000	20.000	-	1.717.000	22.000	1.739.000
Rucphen	17.000	442.000	-57.000	385.000	6.000	-	391.000	4.500	395.500
Steenbergen	18.500	558.000	-75.000	483.000	6.500	-	489.500	6.000	495.500
Woensdrecht	12.500	341.000	-43.000	298.000	5.500	-	303.500	3.500	307.000
Zundert	19.000	582.000	-76.000	506.000	5.500	-	511.500	6.500	518.000
Wmo - Gemeenten	808.000	18.098.000	-2.389.000	15.709.000	184.000	-	15.893.000	197.000	16.090.000
OV - Provincie NB	31.500	836.000	-321.000	515.000	42.500	47.250	604.750	75.000	679.750
Totaal	839.500	18.934.000	-2.710.000	16.224.000	226.500	47.250	16.497.750	272.000	16.769.750

*kosten bedragen 309.000, 82.500 wordt afgedekt uit exploitatie (vervoerskosten)